

REACTIES OP CONCEPTRAPPORT: 'BEWAKEN EN BEVEILIGEN - LESSEN UIT DRIE BEVEILIGINGSSITUATIES'

Leeswijzer: De vierde en vijfde kolom geven de reacties van de inzagepartijen weer. In de kolom 'Argumentatie / onderbouwing van de reactie' zijn door de Onderzoeksraad geen wijzigingen aangebracht, tenzij het verwijzingen naar namen/functionarissen, onderzoeksinformatie en/of veiligheidsinformatie betreft. Die informatie is verwijderd. Op de plekken waar iets is verwijderd is dat aangeduid door middel van teksthaken, bijvoorbeeld als volgt: *[onderzoeksinformatie]*. In de laatste kolom staat een toelichting van de Onderzoeksraad voor Veiligheid op de wijze van verwerken van de reacties van partijen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
1	Nabestaanden en betrokkenen	2.2.2	Deze....rechtsorde.	Ik ben van mening dat hierin niet alleen rechters en advocaten benoemd moeten worden, maar ook journalisten en vertrouwenspersonen. Ook zij zijn hoeders van de rechtsstaat en moeten ongestoord en veilig kunnen functioneren om de democratische rechtsorde te waarborgen. Ik zie dat het in de voetnoot wel staat, althans t.a.v. journalisten, maar De Vries - het slachtoffer - was journalist en vertrouwenspersoon. Het lijkt mij daarom dat dit in het lichaam van het rapport ook benoemd moet worden, en niet alleen in de voetnoot.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
2	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.1	De familie....goed.	Sommige leden van de families kenden elkaar goed: sommigen kenden ze namelijk helemaal niet. Moet worden: enkele familieleden, bepaalde familieleden, sommige familieleden.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
3	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.2	De familie...versterken.	De familieleden van Nabil B. zijn enkel in <i>[veiligheidsinformatie]</i> geweest, in andere inrichtingen hebben ze hem nooit bezocht. Ondanks diverse verdachte situaties en noodkreten vanuit de familie van Nabil B en de kroongetuige zelf, werden rondom de bezoeken aan de kg en het verblijf van de kg geen extra beveiligingsmaatregelen getroffen <i>[onderzoeksinformatie]</i> . In de fase van de onderhandelingen met de kg zijn familieleden op bezoek geweest in <i>[veiligheidsinformatie]</i> , <i>[veiligheidsinformatie]</i> . Er is op geen enkele wijze sprake van heimelijkheid indien je als familielid met eigen auto naar <i>[veiligheidsinformatie]</i> verplaatst om op bezoek te gaan bij de kg. Dit valt in die setting juist heel erg op. <i>[veiligheidsinformatie]</i> Met deze gang van zaken heeft de overheid voor de familieleden en de KG een enorm groot risico genomen. Dat blijkt ook uit de verklaringen van de kroongetuige in het Marengo proces. <i>[veiligheidsinformatie]</i> Nabil heeft in die inrichting ook een dreigende situatie gemeld over een auto die er geparkeerd stond en waarop in zijn visie niet op gereageerd werd. Dat heeft die dag voor een grote escalatie gezorgd ook naar het OM en ook <i>[naam]</i> weet er van. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Nee	De details uit de inzagereactie zijn niet essentieel voor de verhaallijn en om die reden niet overgenomen. Bovendien veranderen de gevraagde details de strekking van de tekst niet.
4	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.3	De medewerker..gaten hield.	Een heel klein deel van de familie wordt uitgenodigd voor dat gesprek. De betrokken BB&C heeft GEEN instructie aan de familieleden gegeven om andere familieleden het telefoonnummer van de betreffende BB&C door te geven. Aan de aanwezigen werd dringend verzocht niets van dit gesprek met wie dan ook te delen. Alles moest strikt geheim blijven, tot nadere orde. Vanuit het OM en de advocaten van de kg werd in deze eerste bijeenkomst medegedeeld dat er geen risico was of zou ontstaan en dat er daarmee ook geen reden voor zorg was. Ook werd er aangegeven dat er later in het traject met alle familieleden 1 op 1 contact zou worden opgenomen om hun specifieke situatie te inventariseren om te bezien of er wellicht maatregelen nodig waren.	Deels	In de eerste alinea van paragraaf 3.1.3 staat al dat er drie (een klein aantal dus) familieleden voor deze bijeenkomst waren uitgenodigd. Aan de tekst is een zin toegevoegd, waaruit blijkt dat deze familieleden vooral hebben begrepen dat het overleg vertrouwelijk moest blijven en niet dat ze informatie uit dit overleg door zouden moeten/mogen geven aan hun overige familieleden. Ook is een zin toegevoegd met betrekking tot het later in het traject contact opnemen met de familieleden. Over het risico voor de familieleden staat al informatie in de eerste alinea van paragraaf 3.1.3.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
5	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.3	Daarnaast....Mohammed R.	Er is in deze fase niets besproken over zorgen ten aanzien van een van de zussen, zeker niet in deze bijeenkomst. Er was geen reden tot zorg, dat was de boodschap.	Ja	Deze zin is geschrapt, omdat er op dit punt geen gedeeld beeld bestaat en de informatie niet essentieel is voor de verhaallijn.
6	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.3	Uit de door... naar justitie	"Uit door Nabil afgelegde verklaringen aan de politie was duidelijk geworden dat er minstens één corrupt contact werkzaam was binnen de politie [veiligheidsinformatie]. Nabil had uitgelegd dat dit een contact van hem persoonlijk was en werkte voor een andere organisatie dan die van het CSV. Na de dood van Reduan heeft het OM deze informatie aangegrepen als excuus waarom zij na het ondertekenen van de overeenkomst op 27 december 2017 lange tijd geen meldingen in de politiestructuren hadden gezet en geen zichtbare beveiligingsmaatregelen hadden getroffen. Dit uit vrees dat deze politieman informatie aan het CSV zou verstrekken over hun samenwerking met Nabil. Dit is echter toentertijd geen weloverwogen beslissing van het OM geweest. Uit Nabil's verklaringen bleek immers dat het CSV niet in contact kon komen met dit corrupte politiecontact" Nabil B. heeft duidelijk uitgelegd dat dit zijn eigen contact was en dit contact niet in verbinding stond met het CSV.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
7	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.3	De advocaten... verwachten,	"Een [functie] stelde tegenover CCB dat de familie in de meest extreme situatie een baksteen door de ruit zouden kunnen verwachten. Deze wetenschap komt uit [onderzoeksinformatie]. [functie] heeft dit gezegd. Dit is door [naam] doorgesproken naar de familieleden. Het is niet door "de advocaten" gesteld.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
8	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.4		Moet worden: "waarmee hij met enkele leden van de familie communiceerden". Een deel van de familie had geen enkele weet van deze communicatie.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
9	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.4		zijn familieleden stemden niet allemaal in moet worden: niemand van de familie heeft ingestemd met de ondertekening. De suggestie wordt namelijk gewekt dat een groot deel wel instemde en daar was geen sprake van. [onderzoeksinformatie] [naam]: "dat akkoord is er voor zover ik weet niet gekomen.." [onderzoeksinformatie]	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie, omdat de oorspronkelijke formulering ruimte biedt voor verschillende interpretaties.
10	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.4	Daarbij speelde... zou worden.	"Daarbij speelde mee dat [functie] Nabil hadden voorgehouden, dat zij Ridouan T. en Saïd R. al in beeld hadden en dat zij elk moment konden worden aangehouden. [veiligheidsinformatie] De hoofdverdachten moesten eerst worden opgepakt voor er een zaak zou komen en men bekend zou maken dat er een kroongetuige was. Omdat het OM stelde dat het allemaal nog zes tot negen maanden ging duren, was de veronderstelling van Nabil B. en zijn advocaten, dat er nog tijd zou zijn om de beveiliging van de familie op orde te brengen, voordat de overeenkomst bekend zou worden." [onderzoeksinformatie] "Daarbij is toen op een bepaald moment (ik denk oktober of november 2017, vóór ondertekening van de deal) gezegd dat het waarschijnlijk 6-9 maanden zou duren om Taghi te pakken en is de suggestie gewekt dat er ook zonder [naam] bewijs zou zijn om (in ieder geval) tot een aanhouding over te kunnen gaan."	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
11	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.4.	..waarmee hij contact had met leden van het CSV.	In deze alinea ontbreekt de wijze waarop de telefoons zijn ingebracht en hoe deze feiten achteraf zijn verdoezeld. <i>[naam]</i> en <i>[naam]</i> appen elkaar over hoe bepaalde informatie in pv's moet worden verdoezeld of aangepast om hun dubieuze handelingen te verhullen <i>[onderzoeksinformatie]</i> . <i>[naam]</i> hecht eraan dat dit benoemd wordt aangezien hiermee duidelijk wordt gemaakt dat met medeweten van het OM en de advocaten van de kroongetuigen de kroongetuige de beschikking kreeg over communicatiemiddelen die potentieel meer gevaar zouden kunnen opleveren voor de kring om de kroongetuige heen (waaronder zijn familie). Het is namelijk niet uit te sluiten of in te schatten of de moord op Reduan met deze communicatie niet juist verder bespoedigt is. De risico's zijn in ieder geval door het OM en de advocaten van de kroongetuige aanvaard zonder daarbij de (on)veiligheid van de familie in overweging te nemen. Ook toont het aan hoe zeer de advocaten van de kroongetuigen aanschuurden tegen het / onder hetzelfde hoedje speelden met het OM. Daarbij werden illegale handelingen niet geschuwd. Dit tot verdere grote zorg van de betrokken familieleden die van de gang van zaken op de hoogte raakten en steeds minder vertrouwen kregen in het proces. Reduan is ten aanzien van het hebben van communicatiemiddelen van de kroongetuige en de mogelijke gevaren die daarmee gepaard gaan zeer kritisch geweest in de tweede bijeenkomst in de bunker. Wat hem betreft zat de kroongetuige veilig binnen, gingen de leden van het OM en de advocaten van de kroongetuige met hun eigen veiligheid enorm voorzichtig om en werd hij (en de rest van de familie) ook hier weer voor de leeuwen gegoooid. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Nee	De Onderzoeksraad heeft niet kunnen vaststellen hoe de gang van zaken rondom het ter beschikking krijgen van communicatiemiddelen in detail is verlopen. Bovendien is de kern van desbetreffende passage dat de kroongetuige beschikte over communicatiemiddelen in de penitentiaire inrichting en is de informatie uit de inzagereactie om die reden niet essentieel voor de verhaallijn.
12	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.6	De broers..Midden-Nederland	Het gesprek met de officieren had een veelheid van onderwerpen. De broers hebben in dit gesprek hun zorgen geuit over het gebrek aan maatregelen en veiligheid, voor de gehele familie. Juist voor Reduan was het gesprek ook voor zijn eigen veiligheid aangegaan. Het is niet juist dat hij het gesprek over zijn eigen veiligheid niet wilde, daar werd ook over gesproken. Zijn grote zorg (gezien de ontstane tijdsdruk) ging op dat moment het meest naar het in veiligheid brengen van zijn moeder. Beide broers uitten in dit gesprek hun grote zorg over het gevaar dat de deal met zich mee bracht voor de gehele omgeving van de kroongetuige. In dit gesprek waren ze op zoek naar iemand met autoriteit die zou kunnen ingrijpen. De ernst van wat er speelde en wat daarmee de zorgen waren werd structureel veronachtzaamd en gebagatelliseerd, gewezen word op <i>[onderzoeksinformatie]</i> .	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie, omdat de oorspronkelijke formulering ruimte biedt voor verschillende interpretaties.
13	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.7	In aanloop.. veiligheidsmaatregelen.	Reduan is nooit in gesprek geweest met BB&C. Ook andere familieleden hadden pas in een zeer laat stadium en pas na aandringen van andere familieleden een gesprek met BCC. Pas nadat een andere broer ernstig werd bedreigd en hij daarom alarm sloeg bij <i>[namen]</i> , kwamen <i>[functies]</i> met hem in contact. Dat resulteerde in een gesprek op 27 maart 2018 bij het OM. Ook is in dit gesprek alarm geslagen over de maatregelen die bij andere familieleden ontbraken terwijl de deal al bekend was. Er is door dit familielid om een directe interventie verzocht eventueel met persoonsbeveiliging om te voorkomen dat er iemand geraakt zou worden. In deze alinea wordt ook de suggestie gewekt dat er door de overheid pro actief werd gehandeld maar het ontbrak juist op de gehele lijn aan zorg over de veiligheid van de familie en het treffen van passende maatregelen. Ook wordt gesteld dat de verhoudingen met de gehele familie stroef waren, terwijl sommigen van de familie niet eens in gesprek waren geweest.	Deels	De tekst is zodanig aangepast, dat helder is dat er in aanloop naar 23 maart geen contact was tussen BB&C en Reduan. Een groot deel van de overige informatie in de inzagereactie wordt behandeld in paragraaf 3.1.10.
14	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	PGP-berichten..had op Nabil B.	Het PGP bericht is veel eerder bekend bij de politie en het OM dan voorjaar 2018. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Ja	De opmerking in de inzagereactie komt overeen met eveneens in de inzageperiode ontvangen aanvullende onderzoeksinformatie. Het OM heeft op 23 maart 2018 aan het begin van een pro-formazitting in het Marengo-proces gesteld dat de PGP-berichten in december 2017 aan het dossier zijn toegevoegd. De tekst is dienovereenkomstig aangepast.
15	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	PGP-berichten..had op Nabil B.	<i>[onderzoeksinformatie]</i>	Ja	Zie toelichting bij inzagereactie 14.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
16	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	PGP-berichten..had op Nabil B.	[onderzoeksinformatie]	Ja	Zie toelichting bij inzagereactie 14.
17	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	PGP-berichten..had op Nabil B.	De kroongetuige heeft ook inzage gehad in pgg berichten in [onderzoeksinformatie]. Dit gebeurde in of net na de zomer van 2017. [functies] waren daarbij betrokken. Dit is ook uitgebreid aan bod gekomen in het Marengo proces en daar zijn verhoren van op schrift gesteld.	Ja	Zie toelichting bij inzagereactie 14.
18	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	PGP-berichten..had op Nabil B.	Als het gaat om informatie die nodig is voor een inschatting voor risico's en of dreiging wijs ik op het volgende citaat van het OM, requisitor, pagina 10, rood gearceerd: 'Het gaat er hier niet om wie het bericht heeft verstuurd of ontvangen. Waar het om gaat, is dat hier wordt aangekondigd dat als zou blijken dat Nabil, (de' hy' in het bericht), praatte, naasten van Nabil of mensen die hem na waren ('iedereen van hem') gedood zou worden ('laten slapen'). Toen op 23 maart 2018 bekend werd gemaakt dat met Nabil een overeenkomst was gesloten, was natuurlijk duidelijk dat hij had gepraat; als er daarover nog twijfel over was dan was die toen weg.' [onderzoeksinformatie]	Ja	Zie toelichting bij inzagereactie 14.
19	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.8	Volgens het OM... op Nabil B.	"Volgens het OM waren deze berichten onderdeel van grote hoeveelheden (vele duizenden) losse stukjes tekst en waren deze berichten in 2017 nog niet geduid en nog niet aan specifieke personen toegeschreven. Echter voor die tijd, [veiligheidsinformatie] wordt hij (Ridouan T.) al geïdentificeerd als de leider van de CSV door [veiligheidsinformatie]. Op de dag van de bekendmaking van de kroongetuigedeal, 23 maart 2018 citeert [functie] zelf berichten van Taghi: 'Via een doorgestuurd bericht wordt aan [naam] gevraagd of hij 'Nabil die hond, kent.' In een volgend bericht wordt doorgegeven dat: 'Ry weetga iedereen van hem laten slapen als die my naam heeft genoemd grote heeft hem heeel goed gesproken en nu stiekem my naam noemen zieke honden.' In een volgend berichtstaat: 'Oké maak hem duidelijk dat hij niet meet met die gasten gaat pratten Want als ze hem gaan pakken dan Wordt hoofdpijn dan gaat die andere zeker hem laten slapen hij zei mijn net wie praat die gaat over Nabil.' Uit deze berichten blijkt dat er geen halve maatregelen worden genomen. Doorgegeven wordt dat [naam] weet dat als zijn naam wordt genoemd, ze iedereen van hem gaan laten slapen. Daarmee wordt bedoeld dat iedereen van [naam] zal worden vermoord'. Het OM wist dus al in zomer 2017 wie Ridouan T. was en welke dreiging er van hem uitging. De verklaringen van Nabil B. bevestigden wat het OM al eerder wist over de identiteit van T. In ieder geval was het Marengo-zaaksteam van het OM in het najaar van 2017, toen de PGP-berichten van de Ennetcom-server door de rechter-commissaris werden getoetst, er reeds van op de hoogte dat het bericht uit januari 2017 van Ridouan T. afkomstig was en betrekking had op Nabil B." [onderzoeksinformatie]	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Zie ook toelichting bij inzagereactie 14.
20	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.9	De familie...politie geïnformeerd.	Pas na de moord op Reduan is er een Taskforce opgesteld waar vanuit contactpersonen aan de diverse familieleden werden gekoppeld, in de fases voor de moord op Reduan was daar geen sprake van. Het grootste deel van de familie had eind februari en begin maart 2018 geen contact met betrokkenen bij de overheid. Er is dus geen sprake van het hebben van een contactpersoon van justitie in die periode. Voor alle familieleden was onduidelijk wie verantwoordelijkheid had en nam voor de veiligheid van de familie. Het is dus ook niet zo dat familieleden werden geïnformeerd via een officieel aangewezen kanaal. Zij hoorden in de wandelgangen en/of terloops over ontwikkelingen. Van het bekend worden van de deal zijn ze nimmer officieel op de hoogte gebracht. 1 persoon uit de familie heeft dit terloops mogen begrijpen. De gehele familie is overrompeld door het media offensief dat met de bekendmaking gepaard ging. De familie was in de veronderstelling dat er pas bekendheid zou worden gegeven aan het bestaan van deze grote kroongetuige als de kopstukken aangehouden zouden zijn en vast zaten. Zo is dat ook aan hen voorgehouden.	Deels	De tekst is zodanig aangepast dat helder is dat de familie niet via een officieel aangewezen kanaal is geïnformeerd over de bekendmaking van de kroongetuigedeal.
21	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.9	De advocaten van... Marengo-proces.	De advocaat [veiligheidsinformatie] was er kort na de aanhouding van Mohamed R op 18 december 2017 van op de hoogte gesteld door het OM dat er stukken waren onthouden en dat deze stukken zijnde de eerste verklaringen van de kroongetuige uiterlijk op 16 maart 2018 aan de verdediging van Mohamed R. zou worden verstrekt en dat op 23 maart 2018 bekendgemaakt zou worden dat Nabil B. kroongetuige was in het Marengo-proces. [onderzoeksinformatie]	Nee	Op basis van de onderzoeksinformatie heeft de Onderzoeksraad niet kunnen vaststellen dat de advocaat in december 2017 weet had van de bekendmaking op 23 maart 2018.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
22	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.9	...en politie geïnformeerd.	DE VOLGEND UITLEG EN DUIDING KOMT NIET GOED IN DE TEKST TERUG: Zolang de kroongetuigeovereenkomst niet door de rechter-commissaris is goedgekeurd kunnen de afgelegde kluisverklaringen niet worden gebruikt in lopende strafzaken. Het OM heeft in strijd met deze regel gehandeld. Op 18 december 2017 werd Mohamed R. aangehouden nadat was gepoogd hem te liquideren. Mohamed R. werd niet verdacht van het plegen van deze liquidatie. Integendeel, hij was het beoogde slachtoffer. Het OM wilde hem niettemin na deze aanslag aanhouden. <i>[veiligheidsinformatie]</i> Het OM was ongerust dat hij na de aanslag Nederland zou verlaten. Ten behoeve van het verkrijgen van een vordering inbewaringstelling (voor een periode van 14 dagen) diende het OM ernstige bezwaren te kunnen aanvoeren. Die konden zij op dat moment nog niet aantonen. Ernstige bezwaren tegen Mohamed R. konden echter wel worden afgeleid uit een viertal kluisverklaringen van de kroongetuige. Het OM heeft deze kluisverklaringen als onderbouwing van de ernstige bezwaren gebruikt in de strafzaak tegen Mohamed R. met als doel een bevel inbewaringstelling van de rechter-commissaris te verkrijgen. Daarbij heeft de officier van justitie gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid kennisneming van deze processtukken tijdelijk te onthouden aan de verdediging op voet van artikel 30, derde lid, Wetboek van Strafvordering, zodat bij het indienen van deze vorderingen bij de raadsman van Mohamed R., zijn cliënt en andere leden van het CSV niet meteen bekend zou worden dat Nabil B. tegen zijn cliënt en mogelijk andere leden van het CSV belastend had verklaard. De rechter-commissaris stond het onthouden van deze stukken toe aan de officier van justitie tot 16 maart 2018. Op die datum hebben Mohamed R. en diens raadsman kennis kunnen nemen van het feit dat Nabil B. als kroongetuige belastende verklaringen had afgelegd tegen meerdere leden van het CSV. Als gevolg daarvan liepen Nabil B. en zijn gezins- en familieleden grote veiligheidsrisico's. Op 16 maart 2018 werden de kluisverklaringen verstrekt Mohamed R. Op 23 maart 2018, de dag van de officiële presentatie van Nabil B. als kroongetuige, werd amper een week na die laatste datum zijn broer Ridouan geliquideerd. Opvallend is, dat uit de Memorie van Toelichting bij de Wet processtukken blijkt dat een overschrijding van de door de R-C gestelde termijn geen sanctiëring voor de OvJ bevat. Het OM dus, gelet op de veiligheidsbelangen, kunnen besluiten de kluisverklaringen nog niet aan Mohamed R. te verstrekken op 16 maart 2018 indien de conclusie was geweest dat er nog niet voldoende beschermingsmaatregelen waren getroffen om de gezins- en familieleden van Nabil te beschermen.	Nee	De gevraagde achtergrondinformatie staat grotendeels beschreven in het blauwe blok in paragraaf 3.1.7.
23	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.11	Daar werden...Waddenweg.	We zijn daar niet opgevangen, we hebben daar een halve dag gestaan en gevraagd wat er was gebeurd met onze broer en of we naar hem toe mochten. We kregen niet eens antwoord op de vraag of hij dood was. We hebben dat via de media moeten vernemen. Iedereen was in paniek en niemand wist wat ze met ons als familieleden aanmoesten. Wij zijn na uren op eigen gelegenheid naar het dichtbijzijnde politiebureau gegaan waar mensen van de BCC en familie rechercheurs met ons wilden babbelen over wie onze broer was en wat zijn werk was. We zijn nooit "opgevangen en overgebracht". De suggestie die wordt gewekt is absurd: er is niet voor ons "gezorgd". Ook <i>[naam]</i> heeft later benoemd dat dit de zwartste dag uit zijn carrière was. <i>[naam]</i> heeft op de dag van de moord (tot groot ongenoegen en verdriet van de aanwezigen) meermaals uitgeroepen: "Dit komt allemaal door je broertje!"	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
24	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.12	hiermee....familie	De familie heeft altijd aangegeven dat de advocaten van de kroongetuige hun op geen enkele wijze vertegenwoordigd hebben, althans niet op hun verzoek. Zij hadden geen advocaat. Het woord liaison lijkt mij daarom evenmin op zijn plaats.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
25	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.12	"in de richting van de familie-advocaat....ook als liasion"	De familie had geen advocaat en ook geen liaison. Een groot deel van de familie had geen vertrouwen in <i>[naam]</i> omdat hij <i>[functie]</i> was en veel partijdigheid toonde bij het willen sluiten van de overeenkomst.	Ja	De tekst is aangepast is lijn met de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
26	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.12	"Daarmee waren ze voorlopig in veiligheid"	"Daarmee waren ze voorlopig in veiligheid". De vraag is of het daadwerkelijk zo is dat je per definitie in veiligheid bent gebracht als je in het buitenland wordt gedropt. Deze conclusie is discutabel. Het gaat nl. om een internationaal opererend CSV. De overheid had nog niet onderzocht welke landen wel of niet veilig zouden zijn. Een aantal maanden later blijkt dat er geen concrete lijst is van 'veilige landen'. Dat zorgde juist voor een extra gevoel van onveiligheid. <i>[veiligheidsinformatie]</i> In diverse landen en continenten zijn er moorden en aanslagen en pogingen daartoe gepleegd door de CSV. Er zijn moordaanslagen of voorbereidingen daartoe gepleegd in bijvoorbeeld België, Duitsland, Spanje, Suriname, Dubai, Peru en Marokko.	Ja	De tekst is aangepast om helder te maken dat dit geen feit is of een duiding van de Onderzoeksraad, maar een mening van BB&C.
27	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.13	"Tot de aanslag op Reduan..... familie."	Liaison: <i>[naam]</i> zat erbij als advocaat van de kg, niet als liaison van de familie (wat die term ook moge betekenen).	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
28	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	taskforce...mediator	<i>[naam]</i> is geen mediator. Dat heeft hij dikwijls ook zo benoemd. <i>[naam]</i> heeft een lange en succesvolle loopbaan binnen de politie gehad, o.a. als <i>[functies]</i> . <i>[veiligheidsinformatie]</i> <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
29	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	De familieleden...Reduan en Wiersum.	Moet worden: De familie leefde vanaf 14 januari 2017 in zeer grote angst. <i>[onderzoeksinformatie]</i> , waar door het OM wordt verwezen, dat de actuele dreiging verband houdt met de beslissing van het OM, medio januari 2017, om gebruik te maken van de verklaringen van de kroongetuige. Dat houdt in dat vanaf medio januari 2017 de dreiging ten aanzien van de familie ontstaat en zo ook (logischerwijs) de angst. De moorden op Reduan en Derk hebben die angst inderdaad zoals in de brief aan de Minister exponentieel versterkt. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Hiervoor is de letterlijke tekst uit de brief van de familieleden aan de minister van Justitie en Veiligheid gebruikt.
30	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	Een... blijven	Hieraan moet toegevoegd worden dat in de eerste brief aan de landsadvocaat d.d. 6 april 2021 is medegedeeld dat de advocaat anoniem op zou treden en dat gevraagd is passende maatregelen te nemen om de anonimiteit te waarborgen. Dat is zeker relevant, omdat later in de alinea wordt aangegeven dat er meer dan vijfhonderd medewerkers binnen OM en politie op de hoogte waren van de "anonieme" advocaat.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
31	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	'vertrouwenspersoon (zie paragraaf 3.3.3')	In dit hoofdstuk ontbreekt een weergave van de situatie dat de overheid te pas en te onpas de media informeert (via speciale bijeenkomsten waar journalisten worden geïnformeerd, het oorspronkelijke media offensief (23 maart 2018) omtrent het vinden van de kroongetuige (zonder de familie hierover te informeren) en het lekken van persoonlijke en veiligheidsinformatie, zoals <i>[naam]</i> en gevoelige informatie naar hen lekt om de familie van de kroongetuige monddood te maken (misbruik te maken van de zeer afhankelijke positie waarin de familie thans verkeert) en daarnaast in de media de familie onzorgvuldig weer te geven en de situatie te draaien en te roepen dat juist de familie constant de media zoekt. Het feit dat de familie in "handen is van de overheid" en deze zelfde overheid niet schroomt om van alles over de familie te lekken heeft de verstandhouding tussen beide enorm verslechterd. Bovengenoemde heeft niet alleen een grote impact op het gevoel van veiligheid maar ook serieuze (potentiele) consequentie voor de risico's die de familie loopt.	Nee	De Onderzoeksraad acht het van belang om de ontwikkelingen in de situatie van de familie na de aanslag op Reduan te schetsen, in aanloop naar de betrokkenheid van De Vries. Het rapport geeft op dit punt geen uitputtend en volledig beeld, maar maakt aan de hand van een aantal voorbeelden duidelijk dat de relatie tussen het OM en de familie moeizaam verlopen is en dat veel punten nog niet zijn opgelost. De Onderzoeksraad heeft daarbij voorbeelden gebruikt waarover het OM en de familie in grote lijnen hetzelfde beeld hebben. Het laten uitlekken van de naam van een advocaat, die aangegeven had anoniem te willen blijven, is één van deze voorbeelden.
32	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	Een aantal...kunnen pakken.	<i>[namen]</i> hebben geen overeenkomst gesloten met het OM. Dat betekent in ieder geval dat er geen sprake kan zijn van 'overeenkomsten', dat is in ieder geval meervoud en dat is onjuist. De maatregelenbrieven van al deze personen gaan uit van een eenzijdige oplegging en een niet onderhandelbare set aan maatregelen en uitkomst. Er is geen enkele overeenstemming of contract getekend of gesloten met het OM over de maatregelenbrieven. Ook niet over de veiligheidsmaatregelen die heden zijn getroffen.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
33	Nabestaanden en betrokkenen	3.1.14	Dit..... binnen de familie.	Het leverde geen spanningen op binnen de familie. De familieleden vonden het juist zeer onrechtvaardig en vroegen om een gelijke behandeling. Ze deelden juist alle informatie met elkaar, tot groot ongenoegen van het OM. Er werd willekeurig gehandeld. Het ene familielid kreeg van alles aangedragen en het andere familielid moest letterlijk rond zwerven en bedelen om hulp.	Deels	Deze zin is geschrapt, omdat er op dit punt geen gedeeld beeld bestaat en de informatie niet essentieel is voor de verhaallijn.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
34	Nabestaanden en betrokkenen	3.2	Na het woord 'oppassen':	Ook diverse familieleden hebben beide kroongetuigenadvocaten op verschillende momenten gewaarschuwd voor aanslagen op hen, nu de familieleden van de kg moeilijker te vinden zouden zijn.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
35	Nabestaanden en betrokkenen	3.2	De kroongetuige... 'oppassen'.	De kroongetuige heeft zijn advocaten vanaf hun eerste gesprekken in 2017 gezegd dat zij ook moeten oppassen. Hij deed dit bijvoorbeeld tijdens een verhoor bij de politie op 15 februari 2018 waar een van zijn advocaten bij aanwezig was. Nabil tracht zijn advocaat te beschermen door een vraag van hem uit het proces-verbaal te houden. De advocaat merkt op dat hij er "niet zo bang voor is" dat het CSV hem gaat verwijten dat hij heeft 'meegeholpen'. Nabil reageert met: 'Dat is het hem nou juist, ik ben er wel bang voor. [onderzoeksinformatie]	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.
36	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.3	De Vries...staan	In de tijdlijn is belangrijk dat op 12 maart 2020 de naam van De Vries al op straat lag. [onderzoeksinformatie] In een vroeg stadium circuleerde daardoor de naam van De Vries als partij die de kroongetuige bijstand zou gaan verlenen, terwijl op dat moment niet eens duidelijk was of hij die rol zou gaan vervullen, laat staan dat er op dat moment veiligheidsmaatregelen al waren genomen. Het lijkt mij van belang dat dit in het rapport wordt vermeld.	Deels	De informatie wie op welk moment afwist van het voornemen om de kroongetuige te gaan bijstaan, is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen. Wel is de tekst zodanig aangepast, dat helder is dat steeds meer mensen - waaronder journalisten - weet kregen van het voornemen.
37	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.3	Het OM...Vertrouwenspersoon	Wat vermeld dient te worden is dat het OM in de eerste gesprekken nog had aangegeven dat zij er "niet voor zouden gaan liggen" als De Vries vertrouwenspersoon zou gaan worden. Het OM had om die reden twee gesprekken met de kroongetuige ook gefaciliteerd. Om onduidelijke redenen zijn zij toch op deze toezegging teruggekomen. Dat heeft eveneens tot een verstoring van de relatie geleid.	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.
38	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.3	De Vries.... was	Ik zou ter verduidelijking expliciet aan deze zin toevoegen dat hij - omdat hij geen officiële procesdeelnemer was- niet onder de verantwoordelijkheid van NCTV viel. Het volgt wel een beetje uit de tekst, maar ik vind dat het duidelijker kan.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
39	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.4	De Vries ...stellen	Het feit dat een schouw werd uitgevoerd was niet hetgeen De Vries niet op prijs stelde, maar het feit dat het op een dergelijke onprofessionele en opvallende wijze werd gedaan. Het zorgde voor onnodig veel onrust in het appartementencomplex. De Vries had uitdrukkelijk geen bezwaar tegen een goed uitgevoerde schouw zelf. De huidige tekst geeft daarom een onjuist beeld.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
40	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.4	De Vries...nadenken	De Vries heeft eerst zelf verzocht of hij op bepaalde momenten - bijvoorbeeld bij live mediaoptredens - toezicht kon krijgen. Eerst werd toen gezegd dat het niet kon ("alles of niets"), daarna werd daar toch mee ingestemd. Het was De Vries die dit als eerste opperde. Nu lijkt het alsof het iets is dat door BB&C eerst is geopperd. Dat is niet zo.	Deels	De Onderzoeksraad heeft niet kunnen vaststellen wie als eerste opperde om De Vries zelf momenten met verhoogd risico te laten aandragen. De tekst is hierop aangepast.
41	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.6	De hoofdofficier....dreiging	De hoofdofficier gaf ineens aan dat -[onderzoeksinformatie]- er überhaupt geen concrete dreiging zou zijn en dat de dreiging alleen zat in de "voorstelbaarheid". Dat is was anders dan er nu staat.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
42	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.6	... de dreiging. DAN AANVULLEN	Aan Schouten, De Jong en De Vries werd tijdens dat gesprek op 30 september door de NCTV wel medegedeeld dat de informatie die De Jong op 2 augustus had verstrekt was onderzocht en kon worden bevestigd. Het verdedigingsteam werd niet geïnformeerd over het feit dat er op 7 september aanvullende dreigingsinformatie was binnengekomen bij TCI op grond waarvan het dreigingsniveau tegen hen alle drie was aangepast van 'mogelijk' naar "waarschijnlijk." Informatie werd niet aan verdedigingsteam bekend gemaakt.	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.
43	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.6	Eind...komen	Van mij mag vermeld worden dat [veiligheidsinformatie]. Tevens kan niet onvermeld blijven dat een hoge functionaris [naam] van de politie in een gesprek met De Vries - een week voor dit incident - al had voorspeld dat er zou worden gelekt vanuit justitie.	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en is derhalve niet overgenomen.
44	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.6	... AANVULLEN	Op 2 november 2020 namen Schouten, De Vries en De Jong..... Spreekt voor zich	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
45	Nabestaanden en betrokkenen	3.3.6	...van het OM. ... betreffende media	DE VOLGEND UITLEG EN DUIDING KOMT NIET GOED IN DE TEKST TERUG: In de hoofdstukken 3.3 en 4 over de veiligheidssituatie van Peter R. de Vries, missen wij een analyse van de situatie met betrekking tot de toelating van de neef van Ridouan T. tot de EBI als zijn advocaat. Deze neef werd immers al drie maanden voor de aanslag op Peter R. de Vries in de EBI toegelaten en kon vanaf dat moment als communicatiekanaal voor Ridouan T. functioneren. [veiligheidsinformatie] en dat het mogelijk of waarschijnlijk was dat dit contact gevaarlijk kon zijn voor de leden van het verdedigingsteam die op een dodenlijst waren geplaatst. De melding dat Youssef T. veelvuldig bezoeken aan de EBI aflegde is niet met [functie] gedeeld, noch door de NCTV (i.v.m. de bescherming van [namen]), noch door de hoofdofficier van Midden-Nederland (i.v.m. de bescherming van P.R. de Vries). Onduidelijk is welke personen allemaal op de hoogte zijn gesteld dat Youssef T.zijn oom in de EBI veelvuldig bezocht. Gelet op de informatie die beschikbaar is gekomen door [veiligheidsinformatie] en datgene wat er later over bekend is geworden, zoals [veiligheidsinformatie], moet deze kennis bekend zijn geweest bij [veiligheidsinformatie]. Het is onbegrijpelijk waarom de kennis van deze informatie niet heeft geleid tot een opschaling van de beschermingsniveau van Peter R. de Vries van "mogelijk" naar "waarschijnlijk". Evenmin is het begrijpelijk waarom na het beschikbaar komen van deze informatie (dat Youssef T. als advocaat veelvuldig geprivilegieerd contact had met Ridouan T.) De Vries niet is ingelicht dat zijn veiligheid en zijn leven ernstig gevaar liepen.	Nee	De reconstructie gaat niet nader in op de situatie rondom de toegang van de advocaat, omdat de Onderzoeksraad niet heeft kunnen vaststellen dat er een verband is tussen de aanslag op De Vries en de toegang van de advocaat. Wel komt uit het onderzoek naar voren dat de dreigingsinschatting en beveiligingsmaatregelen voor De Vries niet meer zijn gewijzigd na 7 september 2020. Het onderzoeksrapport onderschrijft het dilemma tussen het afschermen (het onderzoek naar de advocaat was tot zijn aanhouding onder embargo) en het delen van informatie. Ook onderschrijft het rapport de noodzaak om in de dreigingsinschatting verder te kijken dan de in politiesystemen bekende feiten en omstandigheden en ruimte te bieden aan 'zachte' informatie en signalen.
46	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.2	"De enige maatregel....en/of zorgen.	Niet alle familieleden beschikten over een telefoonnummer of een contactpersoon van B&B. Slechts de mensen die voor de eerste bijeenkomst waren uitgenodigd viel deze eer ten deel. De rest ging zich op een gegeven moment zorgen maken en zelf op zoek naar hulp en/of informatie.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
47	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.2	De betrokken...was geregeld.	Deze weergave is niet juist. Het initiatief voor dat gesprek lag bij Reduan en die broer. Deze broers hoorden niets over maatregelen of beveiliging voor henzelf en ook niet voor andere familieleden. In het gesprek werd allereerst medegedeeld dat er een overeenkomst was gesloten met Nabil B. en dat de familie daar dus geen deel van uitmaakten. De broers hebben toen aan de officieren gevraagd hoe het dan zat met hun veiligheid en die van andere familieleden. Deze officieren gaven toen aan dat zij er niet over gingen en er werd structureel bij elke vraag verwezen naar [naam] en Midden Nederland. De familieleden begrepen niet wat ze met deze boodschap moesten en waarom ze met deze mensen nu in gesprek waren, als ze er toch niet over gingen. De officieren konden geen enkele concrete vraag over maatregelen of veiligheid beantwoorden. Het is dan ook onjuist dat de officieren uit zorg voor de veiligheid van de familie dit gesprek ingaan. Concreet werd alleen gesteld dat ze nu bij het verkeerde loket waren en daarmee was voor deze officieren de kous af. [onderzoeksinformatie] blijkt ook dat hij wel degelijk wilde spreken over zijn eigen veiligheid. Overigens is het - in ieder geval deze familie - vanzelfsprekend dat je bij zulke grote onveiligheid de meest kwetsbare en belangrijke persoon voor laat gaan bij je eigen belang. Dat betekent niet dat je je eigen veiligheid onbelangrijk vindt. Juist Reduan heeft vanaf de eerste dag van alle daken geroepen dat hij vreesde voor repercussies voor zich zelf (en daarnaast ook voor anderen). Daar kon geen misverstand over zijn. Voor de familie was het heel moeilijk enige beweging te krijgen, temidden van alle onrust en angst konden ze ook niet de aangewezen paden vinden. Niemand leek wat te willen of kunnen doen. [onderzoeksinformatie]	Deels	Op basis van inzagereactie 12 is de tekst over het desbetreffende gesprek in de reconstructie van de beveiligingssituatie in paragraaf 3.1.6 aangepast. Paragraaf 4.1.2 geeft een analyse van de (informatie)positie van B&B. De Onderzoeksraad is van mening dat de huidige tekst daarvoor voldoet. Wel is ter verduidelijking expliciet gemaakt dat de broers ook hun eigen beveiligingssituatie wilden bespreken, maar voorrang gaven aan het goed regelen van die van hun moeder.
48	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.3	Voorbeelden....familieleden.	Expliciet benoemen dat er ook PGP berichten ontsleuteld waren waarin dreigingen richting omgeving - en dus familie - werd uitgesproken. Wat mij betreft was er daarom wel een concrete dreiging.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
49	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.4	een complicerende..ook verschilden	In geen enkel geval heeft [naam] zich voorgedaan als de advocaat van de familie. Het OM wist heel goed dat hij niet door de familie ingeschakeld of aangewezen was. Dit komt ook naar voren in het gesprek in de bunker met [namen]. Daarnaast is het zo dat er geen parallellen waren met de belangen van Nabil. De belangen van de familie stonden vooral haaks op die van de kroongetuige. Het lag dan ook geheel niet in de rede dat [naam] voor die belangen kon opkomen [onderzoeksinformatie].	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
50	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.4	"met hem in gesprek te gaan."	Hier ontbreekt het volgende: dat <i>[naam]</i> in het kennismakingsgesprek met een van de familieleden vertelde dat hij zich grote zorgen maakte over de veiligheid van de familie en doorvroeg over hoe de huurders in een bepaalde woning er uitzagen omdat men bang was voor een vergismoord <i>[onderzoeksinformatie]</i> .	Deels	De inzage-reactie is een aanvullende onderbouwing van de constatering dat BB&C zich in maart 2018 grote zorgen maakte over de veiligheid van de familie. Dit is in lijn met de inzage-reactie toegevoegd in paragraaf 3.1.7.
51	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.4	het... optrad	Ik zou verduidelijken dat de naam <i>[van de betreffende advocaat]</i> naar de "media" is geëkt/ genoemd. Nu is onduidelijk wat precies met "noemen" bedoeld wordt.	Deels	De Onderzoeksraad noemt geen namen van individuele advocaten in het rapport met uitzondering van Wiersum, Schouten en De Jong. De reden dat de namen van Schouten en De Jong wel worden genoemd, is dat zij tot op heden nog in de openbaarheid optreden als advocaat van de kroongetuige. De tekst is verduidelijkt zodat duidelijk is wat met 'noemen' wordt bedoeld.
52	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.4	Het OM..van de familie.	De gesprekken met <i>[naam]</i> zijn zeer onvruchtbaar geweest omdat <i>[naam]</i> eigenlijk geen mandaat had om iets te kunnen doen. <i>[naam]</i> leek slechts ingeschakeld om een luisterend oor te bieden en niet een wezenlijke verandering te kunnen aanbrengen in de veiligheid van de familie. Het is vanzelfsprekend dat een alarmknop, hang en sluitwerk en camera's die uitgekeken worden niet voldoende weerstand kunnen bieden tegen de dreiging die uit de CSV voortkomt. <i>[Het CSV]</i> maakt gebruik van bazooka's, AK-47, spot teams, huurmoordenaars. Vanuit de overheid kan al te gemakkelijk elk verzoek als onredelijk worden bestempeld wanneer dat hun uitkomt aangezien de familie niet openlijk kan vertellen om welke daadwerkelijke situatie het gaat. Feit is dat veel van deze verzoeken in de bijeenkomst in <i>[plaatsnaam]</i> door de overheid zelf zijn geadviseerd om vervolgens later zonder uitleg maar ook zonder legitimiteit - maar slechts door een gebrek aan capaciteit en gunning - niet zijn doorgevoerd. Na drie moorden kun je als overheid niet blijven volhouden dat het stelsel adequate bescherming biedt. Feit is dat de familie als kluzenaars moet leven vanwege een gebrek aan adequate beschermingsmaatregelen terwijl veel anderen na de moord op Derk Wiersum wel ongestoord mogen verder leven en een heel scala aan maatregelen krijgt die ons tot de dag van vandaag geweigerd worden. Een hele pui van een woning verbouwen is mogelijk, bewaking en toezicht is mogelijk, ANPR is mogelijk etc. Vanwege capaciteitsgebrek heeft de familie aangedrongen op de inzet van een andere alternatieve eenheid die wel zou kunnen beveiligen. Ook dit verzoek is afgewezen. Het ontbreekt aan de wil om ons beter te beveiligen en daarmee zijn onze levens afgeschreven, bestaat er geen enkel toekomstperspectief. Moet de familie leven als schimmen. Als zeer concreet de maatregelen zouden kunnen worden benoemd (wat niet gaat in verband met de veiligheid) dan kun je concluderen dat het gaat over basismaatregelen en niet om onredelijke eisen. Als ze zo onredelijk zijn, kun je als overheid ze niet bij andere bedreigde personen wel implementeren. Hier wordt opnieuw maar al te gemakkelijk een heel onjuist beeld gegeven van de legitieme wensen van de familie. Daar komt bij bene in de periode dat <i>[naam]</i> die gesprekken heeft gevoerd is Derk Wiersum geobserveerd door de CSV en is de aanslag op zijn leven in voorbereiding. Een aantal familieleden heeft dan ook een afspraak met Wiersum waarvoor beveiliging werd aangevraagd, zoals in de op dat moment geldende maatregelenbrieven werd geadviseerd. Er zou geen verhoogd risico zijn. Een aantal maanden laten word Derk Wiersum vermoord. Alle verzoeken die in de gesprekken met <i>[naam]</i> gedaan zijn, blijken wel degelijk redelijk te zijn. De overheid schaaft de gevaren nog steeds te laag in bij de familie. De gang van zaken wordt ook beschreven in een email van een familielid. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Deels	De Onderzoeksraad constateert dat er geen gedeeld beeld is tussen de familie en het OM over de redelijkheid van de verzoeken van de familie. Om dat inzichtelijk te maken heeft de Onderzoeksraad een passage toegevoegd in het blauwe blok in paragraaf 3.3.3 en aanpassingen gedaan in paragraaf 4.1.4.
53	Nabestaanden en betrokkenen	4.1.4	Het OM..van de familie.	Er ontbreekt in dit rapport een weergave van het gesprek en de bijeenkomst die in <i>[veiligheidsinformatie]</i> is geweest. Daar werden door de overheid vergaande beveiligingsvoorstellen gedaan <i>[veiligheidsinformatie]</i> . <i>[naam]</i> sprak letterlijk over: je huis wordt een fort. Toen familieleden daarna aanspraak wilden maken op deze maatregelen vond diezelfde overheid die ze in eerste instantie geadviseerd had, ze ineens totaal onredelijk. De suggestie dat alle familieleden het beter wisten is niet juist. Sommige familieleden hielden de overheid slechts aan hun eigen adviezen. <i>[onderzoeksinformatie]</i>	Deels	In paragraaf 3.1.12 wordt dit gesprek kort genoemd. In desbetreffende passage heeft de Onderzoeksraad verduidelijkt dat er tijdens die bijeenkomst verkennend is gesproken over te treffen beveiligingsmaatregelen en daarbij verwachtingen zijn gewekt bij de familie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
54	Nabestaanden en betrokkenen	4.3		Kunt u aangeven op welke wijze u [onderzoeksinformatie], heeft meegenomen in het onderzoek? Dan doel ik met name op [onderzoeksinformatie], waaruit heel duidelijk blijkt hoe laks er werd omgegaan met bedreigingen aan zijn adres.	Nee	De Onderzoeksraad doet vanuit het oogpunt van bronbescherming geen uitspraken over specifieke onderzoeksinformatie.
55	Nabestaanden en betrokkenen	4.3 en 4.3.3	Om ... maken.	Hoe komt u aan de informatie dat De Vries de mogelijkheid had gekregen om momenten met verhoogd risico te kunnen aandragen waarop RCCB Midden-Nederland dan het toezicht kon inplannen? Deze informatie is mij namelijk niet bekend en ik weet nog heel goed dat De Vries zei: 'Het is alles of niets,' toen ik vroeg of hij zijn vaste routes kon laten beveiligen. Daarom vind ik het zeer opmerkelijk dat hij die mogelijkheid aangeboden gekregen zou hebben.	Nee	De Onderzoeksraad doet vanuit het oogpunt van bronbescherming geen uitspraken over specifieke onderzoeksinformatie.
56	Nabestaanden en betrokkenen	4.3.1	De....was	Hieraan moet toegevoegd worden dat op dat moment de naam van De Vries als onderdeel van het verdedigingsteam van de kroongetuige al wel degelijk "rondzong". [onderzoeksinformatie] Alleen stellen dat De Vries zich "stoorde aan de aanname" dekt de lading dan ook onvoldoende. Hij gaf concreet aan dat de mededeling van de NCTV niet klopte.	Deels	Zie toelichting bij inzagereactie 36.
57	Nabestaanden en betrokkenen	4.3.3		Ik weet dat de relatie met het OM in de paragraaf erna werd behandeld, maar ik mis toch in deze paragraaf een punt. De Vries zelf is verzocht inderdaad om op risicovolle momenten toezicht aan te vragen. Bijvoorbeeld bij bepaalde media-optredens. De Vries heeft hier uiteindelijk nooit gebruik van gemaakt, door de verstoorde verhoudingen met het OM. Hij vond dit - in de discussie met de familieleden van de kg - zijn onafhankelijkheid aantasten. "Dan moet ik ze dankbaar zijn, terwijl ik ze juist wil aanspreken op hun tekortkomingen", heeft hij tegen [naam] gezegd (althans in woorden van die strekking).	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
58	Nabestaanden en betrokkenen	4.3.4	De Vries... verder	[veiligheidsinformatie] [naam] de familieleden anoniem bijstond "in een civiele zaak tegen de Staat". Anders wordt wellicht ten onrechte de indruk gewekt dat deze advocaat hen bijstond in het Marengodossier.	Deels	De tekst is zodanig aangepast dat helder is dat het ging om een civiele zaak tegen de Staat.
59	Nabestaanden en betrokkenen	4.3.4	... conflicten. DAN AANVULLEN	Schouten en De Jong hebben samen met De Vries 3 procedures tegen het OM en DJI moeten voeren om gedaan te krijgen dat De Vries geprivilegieerd contact met de kroongetuige kon hebben. In al die procedures werden zij in het gelijk gesteld.	Nee	Paragraaf 3.3.3 van de reconstructie beschrijft de procedure die Schouten en De Vries waren gestart tegen de Staat en het beroep dat daarop volgde. De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de analyse en is derhalve niet overgenomen.
60	Nabestaanden en betrokkenen	5.2		De conclusie dat het informatiemanagement niet op orde is lijkt mij meer dan juist. Relevante informatie is niet bij de juiste partijen gekomen en dat is ten koste van de veiligheid gegaan. Wat ik alleen mis is dat het tegenovergestelde ook is gebeurd: informatie die met het oog op de veiligheid vertrouwelijk had moeten blijven was voor teveel mensen binnen politie en justitie toegankelijk geweest. Dat gold voor de rol van [naam] als anonieme advocaat voor de familieleden. Doordat teveel mensen van deze rol wisten - ondanks het uitdrukkelijke verzoek in de eerste brief om hier passende maatregelen tegen te nemen - is zijn naam op straat komen te liggen, met grote veiligheidsrisico's tot gevolg. Uiteindelijk heeft de anonieme advocaat hierom zijn werk - na de aanslag op De Vries - moeten neerleggen. Het was overigens niet de eerste keer dat dergelijke informatie bij de pers kwam: ook het onderzoek Fontainebleau werd ingesteld naar aanleiding van het lekken van informatie over de familie van de kroongetuige, met veiligheidsrisico's als gevolg. Ook in dat onderzoek werd geconcludeerd dat te veel mensen toegang hadden tot informatie aangaande de familie van de kroongetuige. Hier is kennelijk niet van geleerd. Ik mis deze analyse nog in dit hoofdstuk "informatiemanagement".	Nee	Het lekken van informatie is op meerdere plekken in het rapport benoemd, onder andere in paragraaf 3.3.6. Ook in paragraaf 5.2 over informatiemanagement is aandacht besteed aan het risico van mogelijk lekken.
61	Nabestaanden en betrokkenen	5.4	Er....werd	De naam van De Vries lag al op 12 maart 2020 op straat door [onderzoeksinformatie].	Deels	Zie de toelichting bij inzagereactie 36.
62	NCTV	2.3.3	valt...(NCTV)	Toevoegen: rijksof domein valt onder verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie en Veiligheid, gemandateerd aan de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
63	NCTV	3.1.3	NCTV	NCTV was niet vertegenwoordigd in het afstemmingsoverleg. Namens de NCTV nam een adviseur deel aan de Taskforce die in opdracht van het afstemmingsoverleg uitvoering gaf aan 6 opdrachten	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van meerdere bronnen vastgesteld dat de NCTV was vertegenwoordigd in het Afstemmingsoverleg.
64	NCTV	3.2.3, 4.1.3, 4.2.3, 4.3.2		Op deze pagina's wordt op verschillende plekken een beschrijving gegeven van werkwijze in het stelsel BenB. Deze beschrijving is niet altijd van toepassing op het centrale domein van het stelsel.	Nee	De gevraagde aanpassing is niet relevant in de context van de onderzochte beveiligingssituaties in het decentrale domein.
65	NCTV	3.3.3	was....CSV	Op voordracht van het OM heeft de NCTV een aantal functionarissen tijdelijk opgenomen in het rijkdsdomein. Dit zijn niet alle procesdeelnemers betrokken bij alle strafzaken die gelieerd zijn aan het CSV.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
66	NCTV	3.3.6	De...was	Door de NCTV is de verhoogde dreiging bevestigd. Over de aangedragen dreigingsinformatie is geen uitspraak gedaan door de NCTV.	Nee	De inzagereactie gaat in op de werkwijze van de NCTV. Desbetreffende alinea gaat daarentegen over de wijze waarop De Vries zijn beveiligingssituatie in het decentrale domein ervoer, afgezet tegen die van Schouten en De Jong in het rijkdsdomein.
67	NCTV	3.3.6	Schouten....stonden	Door de NCTV is de verhoogde dreiging bevestigd, niet het bestaan van de zogenoemde 'dodenlijst'.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
68	NCTV	4.1.4	Naar aanleiding....aangepast	De circulaire is in 2019 mbt dit punt verduidelijkt, het was reeds staande praktijk. De circulaire is in 2019 geactualiseerd naar aanleiding van de brief van de toenmalig Minister van Justitie en Veiligheid d.d. 20 december 2018.	Deels	De alinea geeft een feitelijke beschrijving van de aanpassing van de circulaire in 2019. In een voetnoot is toegevoegd dat de circulaire is geactualiseerd naar aanleiding van de brief van de minister van Justitie en Veiligheid van 20 december 2018.
69	OM	1.1	Op 18 september ... in Amsterdam.	Derk Wiersum is niet neergeschoten voor zijn huis, maar bij zijn auto verderop in de straat. Suggestie aanpassing: Op 18 september 2019 werd Wiersum, toenmalig advocaat van de kroongetuige, doodgeschoten voor zijn huis in zijn straat in Amsterdam.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
70	OM	1.1	Op het moment ... georganiseerde criminaliteit.	De woorden 'in beeld' suggereren dat zij ook opgenomen waren in het stelsel. Dat was voor twee van de drie personen niet het geval. Alleen Peter R was opgenomen in het stelsel Bewaken en Beveiligen, Reduan en Derk Wiersum niet. Suggestie aanpassen: 'Op het moment van de aanslagen op hun levens waren alle drie de slachtoffers in beeld bij in contact met het stelsel Bewaken en Beveiligen (..) vanwege een mogelijk voorstelbare dreiging vanuit de zware georganiseerde criminaliteit. Toevoegen aansluitend: 'In tegenstelling tot Peter R de Vries, waren Reduan en Derk Wiersum niet opgenomen in het stelsel Bewaken en Beveiligen.'	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. De Onderzoeksraad is van mening dat 'in beeld bij' beter recht doet aan de situaties van Reduan en Wiersum dan 'in contact met'.
71	OM	1.1	vanwege een dreiging vanuit de zware, georganiseerde criminaliteit	Er was geen sprake van een concrete dreiging in de richting van de genoemde subjecten, dat suggereert de tekst wel. Suggestie aanpassen: 'vanwege een mogelijke voorstelbare dreiging vanuit de zware, georganiseerde criminaliteit'	Nee	De perceptie van de aard en omvang van de dreiging verschilde per beveiligingssituatie en binnen iedere beveiligingssituatie per betrokken partij. Daarom kiest de Onderzoeksraad er voor om op deze plek geen uitspraak te doen over de mogelijke voorstelbaarheid, voorspelbaarheid of concreetheid van de dreiging.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
72	OM	1.4	De rode draad in de drie beveiligingssituaties is de dreiging die is ontstaan als gevolg van de inzet van een kroongetuige in het Marengo-proces.	Dat is een onjuist uitgangspunt. Het was het nietsontziende geweld en de terreur die uitging van het criminele samenwerkingsverband, dat verantwoordelijk was voor de dreiging. De dreiging bestond al in volle omvang vóór de deal met de kroongetuige, getuige de 16 moorden in 16 maanden tijd waarmee de samenleving werd geconfronteerd. De dreiging vanuit het CSV richting de KG (en richting zijn familie bij onvindbaarheid van de KG) ontstond op het moment dat Nabil B. op 14 januari 2017 in gesprek ging met de familie Changachi na de vergisliquidatie te Utrecht. Dat gesprek vond plaats voordat Nabil B. zich heeft gemeld bij justitie, doordat hij door eigen toedoen klem kwam was komen te zitten bij het CSV. Nog diezelfde dag is die informatie bij R.T. terechtgekomen, via zijn contacten met de medeverdachten van Nabil B. R.T. heeft op deze dag (14 januari 2017) al laten weten dat Nabil B. moest worden vermoord, als hij tegenover de familie Changachi zijn naam genoemd had. Daarnaast is het OM vanuit haar rechtsstatelijke rol verplicht om dit geweld /criminele CSV te doen stoppen, door tot opsporing en vervolging over te gaan en hiermee ook alle mogelijke middelen zoals een kroongetuigeregeling te benutten. Suggestie: 'De rode draad in de drie beveiligingssituaties is de dreiging die is ontstaan als gevolg van de inzet van een kroongetuige in het Marengo-proces volgens de beschikbare informatie kwam vanuit het criminele samenwerkingsverband (CSV) van Ridouan T. nadat Nabil B., zich tegen dit CSV had gekeerd.'	Deels	De dreiging richtte zich in eerste instantie op Nabil B., maar is verbreed naar zijn familie, advocaten en later ook vertrouwenspersoon door de onderhandeling over en het aangaan van een kroongetuigendeal in het Marengo-proces die daarop volgde. De tekst is in deze lijn aangepast.
73	OM	1.4	Daarmee richt ... van kroongetuigen	Onjuist, enkel Peter R de Vries was opgenomen in het stelsel, alsmede betrof het een mogelijk voorstelbare dreiging, geen concrete dreiging, zie ook de eerdere opmerkingen hierboven. Suggestie aanpassen: 'Daarmee richt het onderzoek zich op de casuïstiek binnen op het snijvlak van het stelsel bewaken en beveiligen die te maken heeft met een mogelijke dreiging vanuit....'	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. De Onderzoeksraad is van mening dat 'binnen het stelsel' beter recht doet aan de beveiligingssituaties dan 'op het snijvlak van het stelsel'.
74	OM	1.4	... de inzet van kroongetuigen.	Zie de opmerking hierboven, uit het onderzoek 26Koper en 26Marengo is gebleken dat R.T. opdracht geeft om een ieder die met het onderzoek van de politie meewerkt, te laten vermoorden. De dreiging wordt dus niet veroorzaakt door het middel "kroongetuige", maar door het enkele feit dat iemand bewijs tegen T. levert. Suggestie verwijderen verwijzing naar inzet kroongetuigen: "... georganiseerde criminaliteit en, nog specifiek, de inzet van kroongetuigen."	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. Zie ook de toelichting bij inzagereactie 72.
75	OM	1.4	In de strafzaak Marengo... hebben gegeven voor de moorden.	De belangrijkste moord uit Marengo is niet genoemd, te weten de moord op Hakim Changachi op 12 januari 2017. Ook ontbreekt de voorgenomen moord op Khalid Hmidat, op 14 januari 2017. Voorts is het niet Scecik, maar Scekic. Suggestie wijzigen naam in Scekic. Suggestie toevoegen: <i>Martin Kok (8 december 2016) en de moord op Hakim Changachi (12 januari 2017), alsmede de voorgenomen moord op Khalid Hmidat (14 januari 2017).</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
76	OM	1.4	De strafzaak Marengo ....en staat onder leiding van het Landelijk Parket.	De strafzaak Marengo is een samenwerking van het Landelijk Parket en AP Midden-Nederland en staat onder leiding van het Landelijk Parket. Suggestie aanpassen: 'De strafzaak Marengo omvat elf deelonderzoeken en is een samenwerking van het Landelijk Parket en het arrondissementsparket Midden-Nederland en staat onder leiding van het Landelijk Parket.'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
77	OM	1.4	Daarnaast bestaat... leidinggevende politiefunctarissen.	Er is geen beleidsteam Marengo meer. Suggestie aanpassen: 'Daarnaast bestond er een beleidsteam Marengo....'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
78	OM	1.4	De strafzaak Marengo dient bij de rechtbank in Amsterdam.	de strafzaak Marengo dient bij de rechtbank Amsterdam, tevens zitting houdend als rechtbank Midden Nederland. Suggestie aanpassen: De strafzaak Marengo dient bij de rechtbank Amsterdam, <i>tevens zitting houdend als rechtbank Midden Nederland.</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
79	OM	1.4	Voor de aanslag op De Vries staan meerdere verdachten... naar de opdrachtgever(s) en andere betrokkenen bij de schietpartij.	Er lopen twee strafzaken, beiden bij de rechtbank Amsterdam. Er loopt, naast de zaak die al wordt genoemd, ook een onderzoek van het Landelijk Parket waarin drie verdachten worden vervolgd voor hun betrokkenheid bij deze aanslag. De rechtbank Amsterdam heeft onlangs beslist dat beide zaken gelijktijdig door dezelfde zittingscombinatie verder behandeld zullen worden. Suggestie aanpassen (na kopje Strafzaken aanslag op PRdV): <i>"Er lopen twee strafzaken, beiden bij de rechtbank Amsterdam. Voor de aanslag op De Vries staan meerdere verdachten terecht. Twee personen worden verdacht van (betrokkenheid bij) de uitvoering van de aanslag. Vlak voordat de rechtbank uitspraak zou doen, zag zij zich genooddaakt de behandeling van de zaak te heropenen, vanwege de inbreng van nieuwe stukken. Er loopt, naast deze zaak, ook een onderzoek van het Landelijk Parket waarin drie verdachten worden vervolgd voor hun betrokkenheid bij deze aanslag. Drie personen zijn verdachten in het strafrechtelijk onderzoek naar de opdrachtgever(s) en andere betrokkenen bij de schietpartij. De rechtbank Amsterdam heeft onlangs beslist dat beide zaken gelijktijdig door dezelfde zittingscombinatie verder behandeld zullen worden."</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
80	OM	1.5	een onveilige situatie	Er was geen sprake van een veilige situatie waarbij een incident heeft geleid tot onveiligheid. De situatie was per definitie onveilig; er werd juist gezocht naar een uitweg uit een onveilige situatie waarbij geen 100% veilige alternatieven voorlagen. Niet handelen leverde eveneens grote gevaren en maatschappelijke risico's op. In de onderhavige casus (de situatie waaraan de justitiële autoriteiten vanuit hun taakstelling weerstand moesten bieden) was de blootstelling aan ernstig gevaar het vertrekpunt, niet een incident ("een onveilige situatie"). Suggestie aanpassen: Voorstel: een onveilige situatie.	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. Desbetreffende zin beschrijft wat de Onderzoeksraad verstaat onder een referentiekader.
81	OM	2.2	zorgplicht	De zorgplicht van de overheid is breed. De overheid (de justitiële autoriteiten) hebben ook een zorgplicht om de samenleving als geheel veilig te houden. Elke burger kan aanspraak maken op eerbiediging van artikel 2 EVRM (het recht op leven). Als de justitiële autoriteiten de beschikking hebben over door een getuige afgelegde verklaringen die een halt kunnen toeroepen aan een doorlopende reeks moorden (waarbij tevens mensen bij wijze van vergissing zijn vermoord) dan rust op die autoriteiten de plicht om ter bescherming van haar burgers een einde te maken aan die reeks moorden door strafrechtelijk op te treden tegen de voor die moorden verantwoordelijke personen, zodat het moorden stopt. Daarnaast geldt ook voor een potentiële kroongtuige dat hij aanspraak kan maken op artikel 2 EVRM; het doelbewust "de straat op sturen" van iemand die ernstig levensgevaar loopt, verhoudt zich slecht met het eerbiedigen van het leven van die persoon. Suggestie aanpassen: "De overheid heeft op verschillende gebieden een zorgplicht voor haar burgers. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de plicht van de overheid om te zorgen voor een veilige en gezonde, fysieke leefomgeving, maar ook voor een veilige samenleving door opsporing en vervolging van strafbare feiten."	Nee	In deze alinea gaat het nog slechts om een inleiding, in de volgende alinea's en paragrafen komt de voorgestelde toevoeging aan de orde.
82	OM	2.2	Wanneer de ... levensgevaarlijke situaties.	Als iemand de opdracht geeft tot een moord of deze uitvoert, is de overheid niet de oorzaak van het gevaar. Suggestie, genoemde zin (Wanneer...situaties) vervangen door: <i>'In dat geval heeft de overheid een bijzondere zorgplicht.'</i> Daarnaast mist de bepaling uit de circulaire, namelijk dat de medewerking van bedreigde personen, organisaties, bedrijven of instellingen bij de uitvoering van maatregelen voor persoons- of objectbeveiliging essentieel is. Suggestie invoegen: <i>'Hierbij is de medewerking van een bedreigde persoon bij de uitvoering van maatregelen voor beveiliging essentieel.'</i>	Nee	Desbetreffende zin gaat over de reikwijdte van de zorgplicht op basis van de EHRM jurisprudentie. Om die reden zijn eventuele toevoegingen uit de Circulaire hier niet meegenomen.
83	OM	2.2.2	Tekstblok Reikwijdte zorgplicht.	Hier wordt oa. voorbij gegaan aan de begrenzing van de inspanningsverplichting die de overheid heeft, doordat van de overheid niet het onmogelijke verwacht kan worden. Houding en gedrag van de te beschermen persoon is ook een relevante factor. Hier wordt uitgebreid op ingegaan in de verstrekte notitie over de zorgplicht.	Nee	In deze inleidende alinea wordt kort de reikwijdte geschetst. In de alinea's daarna komt de begrenzing, volgend uit de jurisprudentie, aan de orde.
84	OM	2.3.2	... hiertoe noodzaken.	Hier mist ook het uitgangspunt van de circulaire dat een overheid alleen effectief weerstand kan bieden aan een dreigings situatie (veiligheidsmaatregelen kan effectueren) als de te beveiligen persoon daaraan zijn of haar medewerking verleent. Invoegen na regel 22 (pag. 15): <i>'De medewerking van bedreigde personen, organisaties, bedrijven of instellingen bij de uitvoering van maatregelen voor persoons- of objectbeveiliging is essentieel. De gedragingen van de bedreigde dragen in grote mate bij aan zijn veiligheid.'</i>	Ja	In paragraaf 2.3.4 is een passage toegevoegd in lijn met de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
85	OM	2.3.4	Niet alle ... gedeeld worden.	Niet helemaal correct: dubbel 0 en embargo informatie kan weldegelijk gedeeld worden met de BBC-er en de HOvJ als dit veiligheidsinformatie betreft, opdat die zwaardere maatregelen kan bepalen. Suggestie aanpassen: 'Niet alle informatie vanuit opsporing kan zomaar worden gedeeld, bijvoorbeeld als er sprake is van informatie uit een embargo-onderzoek.'	Deels	De tekst is zodanig aangepast dat helder is dat embargo- en 00-informatie in beginsel niet worden gedeeld, behalve als er zwaarwegende belangen zijn om dat wel te doen.
86	OM	2.3.4	Het is niet ... levenssfeer vormen.	Het is niet enkel dat het te veel zou ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer, het kan niet zonder de medewerking, de veiligheid hangt voor een grote mate af van het gedrag van de bedreigde. Voorstel weglaten: ' ~~Dat zou een te groot ingrijpen in iemands persoonlijke levenssfeer vormen.~~ ' En daarvoor in de plaats toevoegen: 'De medewerking van bedreigde personen, organisaties, bedrijven of instellingen bij de uitvoering van maatregelen voor persoons- of objectbeveiliging is essentieel. De gedragingen van de bedreigde dragen in grote mate bij aan zijn veiligheid.' (tekst circulaire 6.2)	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
87	OM	2.3.4	Periodiek...BB&C	In de praktijk is de portefeuillehouder van de politie niet actief betrokken in het B&B proces. Suggestie aanpassen: Periodiek, of indien er noodzaak ontstaat, vindt overleg plaats tussen de portefeuillehouder RCCB en de beleidsmedewerker BB&C.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
88	OM	2.3.4	Volgens...overleg	Dreigingsinschattingen (DI) worden in de praktijk niet elke 6 weken geactualiseerd. De politie had/ heeft daartoe geen capaciteit. In de praktijk wordt een DI geupdate als er nieuwe informatie is, dan wel na bijv. een periode van enkele maanden om de situatie opnieuw te beoordelen en heroverwegen. Suggestie toevoegen: "In de praktijk wordt een DI geupdated indien daar aanleiding toe bestaat, bijvoorbeeld als er nieuwe informatie is of voor een heroverweging na verloop van tijd'.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
89	OM	2.4	getuigenbeschermingsdeal	Het is een 'overeenkomst strekkende tot het treffen van beschermingsmaatregelen'. "Deal" wekt mogelijk ten onrechte de suggestie dat dit een winstpakket is. Het is ook geen overeenkomst die kan worden "uitonderhandeld". Suggestie aanpassen: beide keren term "deal" vervangen door "overeenkomst strekkende tot het treffen van beschermingsmaatregelen".	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
90	OM	2.4		Bij het OM is een aparte functionaris belast met het getuigenbeschermingstraject. Het is van het grootste belang dat in het kader van het getuigenbeschermingstraject geen afspraken worden gemaakt die op basis van de artikelen 226g Sv ev. niet geoorloofd zijn (waardoor gesteld zou kunnen worden dat deze ongeoorloofde afspraken op verkapte wijze - namelijk via de getuigenbeschermingsovereenkomst - tot stand komen). De geboden beschermingsmaatregelen dienen volledig ten dienste te staan aan de veiligheid. Voorstel: zin toevoegen aan eind van alinea - regel 28 na "...over de kroongetuigendeal": "Dit traject van getuigenbescherming is bij het Openbaar Ministerie belegd bij een andere functionaris dan de functionaris die betrokken is bij het sluiten van de kroongetuigendeal."	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
91	OM	3.1	Volgens informatie van het OM en de politie onstond namelijk dreiging richting Nabil B. en zijn familieleden op het moment dat Nabil B. zich (als kroongetuige) tegen het CSV keerde.	<u>Context:</u> De dreiging ontstond door de bereidheid van Nabil B. om in opdracht van het CSV moordaanslagen te plegen. Deze criminele wereld is uiterst gewelddadig, meedogenloos en onvoorspelbaar. Een ieder die zich daarin begeeft, stelt zichzelf en zijn omgeving bloot aan ernstig niets ontziend gevaar. Doordat Nabil B. met anderen had gedeeld dat hij met justitie zou gaan praten, en nadat hij zijn eigen betrokkenheid en het opdrachtgeversschap van R.T. onthuld had aan de familie Changachi, was hij op de dodenlijst terecht gekomen van R.T. Hierdoor was hij klem komen te zitten tussen het CSV van R.T. en het CSV van de familie Changachi. Geconfronteerd met deze situatie heeft hij zijn toevlucht gezocht tot de politie en het OM. De dreiging is dus uitdrukkelijk niet ontstaan doordat Nabil B. zich als kroongetuige tegen het CSV keerde, maar door zijn eigen optreden richting de CSV's. <u>[onderzoeksinformatie] Aanpassen:</u> Volgens informatie van het OM en de politie onstond namelijk een <i>mogelijke</i> dreiging richting Nabil B. en zijn familieleden op het moment dat Nabil B. <i>zijn eigen betrokkenheid en het opdrachtgeversschap van R.T. onthuld had aan de familie Changachi en dat Nabil B. kenbaar maakte bij anderen dat hij met justitie zou gaan praten, en hij zich (als kroongetuige) tegen het CSV keerde.</i>	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. Zie ook de toelichting bij inzagereactie 72. De details die worden genoemd in de inzagereactie komen in paragraaf 3.1.1 in soortgelijke bewoording aan bod.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
92	OM	3.1.1	Aanleiding hiervoor was dat Nabil B., naar eigen zeggen, betrokken was bij de voorbereiding op de moord op Hakim Changachi die twee dagen eerder had plaatsgevonden.	<u>Context:</u> De voorbereidingen waar Nabil B. bij betrokken was, zagen op de liquidatie van een ander persoon (K. Hmidat). Hakim Changachi werd per vergissing vermoord. <u>Aanpassen:</u> Aanleiding hiervoor was dat Nabil B., naar eigen zeggen, betrokken was bij de voorbereiding op de moord op K. Hmidat. <i>Bij vergissing is echter niet K. Hmidat, maar H. Changachi vermoord.</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
93	OM	3.1.1	Het OM ging ervan uit dat deze namen bij het CSV wel bekend waren. De familie vond het onzorgvuldig uit het oogpunt van zorg om hun veiligheid.	Het opnemen van de namen is <i>niet</i> gebeurd omdat er vanuit werd gegaan dat de namen toch wel bekend waren. De namen zijn opgenomen omdat het niet opnemen van de namen door ze weg te lakken tot meer argwaan zou hebben geleid. Dit is aangegeven bij de eerste pre-inzage. Noot moet worden aangepast: ~~Het OM ging ervan uit dat deze namen bij het CSV wel bekend waren.~~ <i>Het weglakken van namen in een regulier proces-verbaal naar aanleiding van het aantreffen van een vuurwapen zou tot meer argwaan leiden volgens het OM. De familie vond het onzorgvuldig....</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
94	OM	3.1.2	het viel daar andere gedetineerden op dat hij wel erg vaak verhoord werd voor iemand die alleen verdachte werd van verboden wapenbezit	Het OM herkent dit niet. Het OM heeft zich een jaar lang ingespannen om Nabil B in afzondering te detineren. Gedurende het hele jaar 2017 is in samenspraak met de KG en diens advocaten steeds gezocht naar een detentiewijze (en verhoorwijze) waarbij zo min mogelijk argwaan richting de buitenwereld zou worden gewekt. Mogelijke argwaan is dus tot het absolute minimum beperkt, dankzij maximale inspanningen van het OM en met inbreng van de gezichtspunten van de KG zelf en diens advocaten. <i>[onderzoeksinformatie] Aanpassen: 'Het openbaar ministerie heeft grote inspanningen verricht om mogelijke argwaan tot het minimum te beperken. Volgens de kroongetuige viel het andere gedetineerden op dat...'</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
95	OM	3.1.2	zijn familieleden bezochten hem regelmatig	Het OM herkent dit niet. De familieleden hebben Nabil B. slechts mondjesmaat bezocht. <u>Aanpassen:</u> 'enkele familieleden bezochten hem <i>sporadisch</i> .	Deels	Er bestaat op dit punt geen gedeeld beeld en de informatie over de frequentie van de bezoeken is niet essentieel is voor de verhaallijn. De tekst is zodanig aangepast, dat het kernpunt over het ontbreken van beveiliging rondom de bezoeken overeind blijft, zonder in te gaan op de frequentie van de bezoeken.
96	OM	3.1.2	In dit geval hebben zowel het OM als Nabil B. en zijn advocaten hierop niet aangedrongen. In andere bekende kroongetuigenzaken is de advocaat wel aanwezig geweest bij de verhoren die hebben geleid tot kluisverklaringen en heeft het OM daartegen ook geen bezwaar gehad.	Dit is feitelijk onjuist, advocaten zitten in de regel nooit bij het afleggen van kluisverklaringen. Noot moet worden verwijderd.	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van meerdere bronnen kunnen vaststellen dat bij andere zaken met kroongetuigen de advocaat op eigen verzoek wel aanwezig is geweest bij het afleggen van de kluisverklaringen.
97	OM	3.1.3	Daarnaast.....aanwezig	<u>Aanpassen:</u> 'Daarnaast was <i>één</i> advocaat van Nabil B. aanwezig.'	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van meerdere bronnen kunnen vaststellen dat beide advocaten aanwezig waren.
98	OM	3.1.3	Volgens een van de aanwezigen stelde het OM in die bijeenkomst ook dat men eigenlijk geen risico's voor de familie zag.	Er is van de kant van het OM niet gezegd dat men eigenlijk geen risico's voor de familie zag. Getuige onder meer alle veiligheidsmaatregelen die zijn opgetuigd voor de familie leden die hier voor open stonden. Voor een meer evenwichtige beschrijving moet hier de lezing van het OM tegenover worden gezet. Toevoegen: ' <i>Volgens het OM is dit niet gezegd. Het was tijdens die eerste bijeenkomst nog volstrekt onduidelijk of en welke risico's zich zouden kunnen voordoen.</i>	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van meerdere bronnen kunnen vaststellen dat het OM tijdens deze bijeenkomst, en ook later, heeft aangegeven eigenlijk geen risico's te zien voor de familie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
99	OM	3.1.3	... in de gaten hield.	Hier moet worden toegevoegd: <i>Tussen de advocaat van de kroongetuige, de officieren van het LP en BB&C is de afspraak gemaakt dat de advocaat als liaison zou fungeren voor de familie in het maken van vervolgspraken over evt. te treffen veiligheidsmaatregelen. Het initiatief voor het maken van concrete vervolgspraken lag bij de familie zelf, door tussenkomst van de de liaison. Het was te gevaarlijk voor politie en OM om rechtstreeks in contact te treden met de familieleden.</i>	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Daarbij is de term liaison vervangen door contactpersoon, omdat de term liaison door andere betrokkenen niet wordt herkend (zie inzagereacties 24, 25 en 27). Ook de laatste zin is niet overgenomen, omdat in de tekst voorafgaand aan deze passage al staat dat BB&C niet zelf contact zou opnemen met de familie, omdat het OM er rekening mee hield dat het CSV al doorhad dat Nabil B. aan het praten was en daarom de familie in de gaten hield.
100	OM	3.1.3	Nabil B., zijn familie en ... was komen te verkeren.	De verklaringen van de KG zijn betrouwbaar gebleken door verificatie en falsificatie van deze verklaringen. De stelling dat zijn familie in een levensgevaarlijke situatie terecht zou zijn gekomen was gebaseerd op zijn waarschuwing, ~~andere~~ concrete aanwijzingen ontbraken waarbij deze bewering dus niet kon worden geverifieerd danwel gefalsificeerd. Toevoeging: <i>'Reden hiervoor was volgens het OM dat zijn kluisverklaringen betrouwbaar werden geacht op basis van verificatie en falsificatie van zijn beweringen. Deze verificatie en falsificatie van zijn beweringen ten aanzien van de veiligheid was niet mogelijk nu concrete aanwijzingen ontbraken.'</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
101	OM	3.1.3	Beide bronnen ... naaste te vermoorden.	Dit risico kan alleen hypothetisch zijn ingeschat, bij gebrek aan concrete precedenten en concrete informatie.	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen.
102	OM	3.1.3	Dit sluit aan bij ... van een kroongetuige.	Deze tekst in noot 100 over de werkwijze dient opgenomen te worden in de hoofdtekst in regel 25 (aan het einde van de alinea).	Nee	Deze tekst staat in een voetnoot (en niet in de hoofdtekst), omdat deze geen onderdeel van het feitenrelaas is, maar duiding of toelichting geeft aan de gang van zaken.
103	OM	3.1.3		Toevoegen in Noot 100 (ipv bovenstaande tekst): <i>'Redenen hiervoor waren dat de DA deels was gebaseerd op kluisverklaringen welke geheim dienden te blijven. Daarnaast bevatte de DA 00-informatie die niet verder gedeeld mocht worden. De DA bevatte ook een weergave van een psychologisch rapport over de kroongetuige die niet gedeeld mocht worden. Tot slot stonden er uitvoeringsmaatregelen in uit het toekomstige getuigenbeschermingsprogramma die niet gedeeld mochten worden. Informatie uit het DA werd wel deels mondeling gedeeld met het bevoegd gezag.'</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
104	OM	3.1.3	In een mailwisseling....wilden praten.	Dit signaal is niet overgebracht op BB&C MNL. Toevoegen hierna: <i>Dit signaal is niet aan BB&C Midden Nederland overgebracht.</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
105	OM	3.1.3	In een gesprek ... een tweetal familieleden.	Er is niet gesproken over getuigenbescherming voor andere familieleden dan de vrouw en het kind van de kroongetuige. Zin moet er uit.	Nee	Vanuit meerdere bronnen is bevestigd dat is gesproken over een mogelijk gesprek met TGB voor een tweetal familieleden.
106	OM	3.1.4	Nabil B. heeft nog ... niet mee akkoord gegaan.	Toevoegen: <i>'Reden hiervoor was volgens het OM gelegen in het feit dat anders mogelijk de titel voor de vrijheidsbeneming van Nabil B. zou kunnen expireren en er een acuut veiligheidsprobleem voor hem zou ontstaan. Daarnaast vormde de dreiging die uitging van het CSV een groot maatschappelijk probleem dat eerdere openbaarmaking van de overeenkomst wellicht noodzakelijk zou maken.'</i>	Ja	De tekst is aangepast is lijn met de inzagereactie door het opnemen van een voetnoot.
107	OM	3.1.4	De hoofdverdachten moesten ... er een kroongetuige was.	Dit klopt niet. Deze volgordelijkheid was er niet, het beding is daarom ook niet opgenomen in de overeenkomst en deze volgordelijkheid is ook nooit genoemd. <i>Zin moet er uit.</i>	Deels	Het is een beschrijving van de indruk die Nabil B. en zijn advocaten hadden, geen gedocumenteerd feit van een handeling van het OM. Wel is explicieter gemaakt dat dit niet is toegezegd door het OM.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
108	OM	3.1.5	Het OM en Nabil ... af te sluiten kroongetuigendeal.	In oktober was er nog geen overeenstemming bereikt. <i>[onderzoeksinformatie]</i> Aanpassen: 'Het OM en Nabil B. bereikten op 17 november 2017 overeenstemming over een af te sluiten kroongetuigendealovereenkomst. Toen was er nog geen sprake van een formele deal, daarvoor moest eerst nog een rechtmatigheidstoets plaatsvinden bij de RC.'	Deels	De rechtmatigheidstoets wordt later in paragraaf 3.1.5 beschreven. De tekst is zodanig aangepast dat helder is dat pas na goedkeuring van de rechter-commissaris sprake was van een formele deal.
109	OM	3.1.6	de officieren van het landelijk parket vonden het met name van belang dat er een gesprek kwam met de twee broers van de kroongetuige, omdat het beeld van de broers was dat er geen beweging kwam in hun beveiliging	Aanpassen: De officieren van het Landelijk Parket en de intermediair van de familie vonden het met name van belang om in gesprek te komen met de twee broers van de kroongetuige om hen te bewegen om met BB&C in gesprek te gaan over het treffen van veiligheidsmaatregelen, omdat zij het signaal hadden gekregen dat de broers niet in gesprek wilden komen met OM Midden Nederland.	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
110	OM	3.1.6	... zouden worden gezien'.	Hier ontbreekt dat ook het OM wel degelijk redenen zag voor het afspreken op een veilige locatie, afscherming was in deze fase nog steeds cruciaal. Toevoegen na 'zouden worden gezien': 'Het OM zag zelf ook de noodzaak tot het afspreken op een veilige locatie, afscherming was in deze fase nog steeds cruciaal.'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
110	OM	3.1.6	De broers van de kroongetuige ... en dat dat lang duurde.	Dit werd mede veroorzaakt door de hoge financiële eisen die daaraan werden verbonden door de familie. <i>[onderzoeksinformatie]</i> Toevoegen: Dit werd mede veroorzaakt door de hoge (financiële) eisen die daaraan door de familie werden verbonden.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
112	OM	3.1.6	Dat lukte niet... goed werd geregeld.	Reden om in gesprek te gaan was om de broers te bewegen om een gesprek aan te gaan over hun veiligheid met de daarvoor verantwoordelijke functionarissen bij OM Midden Nederland. <i>[onderzoeksinformatie]</i> Toevoegen: Reeds voor het gesprek (vanaf februari 2017) was de broers duidelijk gemaakt dat het Landelijk Parket geen rol had bij hun beveiliging (en die van hun moeder) en dat BB&C dat was. Dat is hen meermalen te verstaan gegeven door de intermediair van de familie. Zij wilden evenwel niet in gesprek met degenen die wel verantwoordelijk waren voor hun veiligheid. Het gesprek vond plaats (en dat is ook duidelijk toegelicht) om de broers te bewegen om wél in gesprek te gaan met BB&C. Dat was des te prangerder, nu de tijd voortschreed en de broers ondanks verschillende pogingen vanuit BB&C weigerden om in gesprek te komen. De officieren van het Landelijk Parket gaven tijdens het gesprek nogmaals te kennen ...	Deels	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat het voor de familie niet helder was tot wie zij zich moesten wenden voor hun beveiliging. De Onderzoeksraad heeft niet kunnen vaststellen in hoeverre dit door het OM aan hen te kennen is gegeven. Wel heeft de Onderzoeksraad kunnen vaststellen dat het OM tijdens het eerste gesprek met de familie heeft benoemd dat het de verantwoordelijkheid van BB&C was. Om die reden wordt de voorgestelde passage niet overgenomen, met uitzondering van de toevoeging dat het OM tijdens het gesprek nogmaals te kennen gaf dat de beveiliging van de familie niet de verantwoordelijkheid van het Landelijk Parket was.
113	OM	3.1.7	actiepunt	Door deze weergave wordt ten onrechte de suggestie gewekt dat OM en politie pas in actie kwamen gericht op de veiligheid van de familieleden eind januari 2018. Men was hier vanaf eind 2017 al mee bezig.	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat er tot eind december 2017 (formele totstandkoming van de kroongetuigendeal) nauwelijks iets aan beveiliging ten behoeve van de familie van Nabil B. is gebeurd en dat er vanaf 27 december 2017 een begin is gemaakt. Ook blijkt dat er vanaf eind januari 2018 is opgeschaald en dat er in maart 2018 verder is opgeschaald. Dit is beschreven in de paragrafen 3.1.6 en 3.1.7.
114	OM	3.1.7	Rccb Midden-Nederland legde ... die op de lijst stonden.	Hier is hiervoor al meermalen om verzocht. Aanpassen: 'RCCB Midden-Nederland legde op 20 maart 2018 opnieuw het verzoek neer...'	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van de onderzoeksinformatie niet kunnen vaststellen dat RCCB Midden-Nederland dit verzoek hiervoor al vaker had gedaan.
115	OM	3.1.7	RCCB...kwam	Er zijn destijds persoonsdossiers aangevraagd, geen DI's. Aanpassen 'dreigingsinschattingen' vervangen door: 'persoonsdossiers'	Nee	Vanuit verschillende bronnen is bevestigd dat RCCB heeft gevraagd om dreigingsinschattingen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
116	OM	3.1.7	Nadat de coördinerend hoofdofficier ... had gehoord..	Aanpassen: Nadat de coördinerend hoofdofficier van justitie <i>in december 2017</i> van het AP Midden-Nederland had gehoord.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
117	OM	3.1.7	... omdat de kluisverklaringen ... verdachte in december 2017.	De verklaringen van de kroongetuige zijn tot 16 maart 2018 niet gebruikt, niet in de zaak van de kroongetuige zelf maar ook niet in de zaak tegen Mohamed R. Zinsdeel 'omdat de kluisverklaringen waren gebruikt voor de vasthouding van een andere verdachte in december 2017' eruit. Toevoegen aan noot: <i>Bovendien is dit tijdspad besproken in het destijds bestaande beleidsteam Marengo, waaraan de recherche-officieren van de betrokken parketten en de politieleiding van de betrokken eenheden en de Landelijke Eenheid deelnamen.</i>	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Daarbij is de toevoeging over bespreking van het tijdspad in het beleidsteam Marengo niet overgenomen, omdat aan het begin van paragraaf 3.1.7 al wordt verwezen naar een terugkoppeling van een recherche-officier aan BB&C en RCCB vanuit het beleidsteam.
118	OM	3.1.7	Op 23 januari....door de politie	Voor een evenwichtige beschrijving is het noodzakelijk om hier de inhoud van de brief nader te schetsen (toevoegen blz 35 regel 42 na 'de moeder van Nabil B.'): <i>'De familie stelde als eis dat voor moeder o.a. een appartement/woning in [plaats] en in [plaats] op kosten van de overheid zou worden geregeld. Het OM kon niet voldoen aan deze eisen, om de schijn van het kopen van verklaringen te voorkomen. Verder waren er op dat moment geen andere hulpvragen en/of verzoeken van de familie in het kader van hun veiligheid.'</i> [onderzoeksinformatie]	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Vanuit veiligheidsoverwegingen gaat de Onderzoeksraad niet specifiek in op de gestelde eisen.
119	OM	3.1.7	Eind...omging	Voor een evenwichtige beschrijving dient hier de houding van het familie en het perspectief vanuit het OM tegenover worden gesteld. [onderzoeksinformatie] Toevoegen: <i>'Vanuit B&B is er meermaals verzocht om met familieleden om de tafel te gaan. Die verzoeken zijn neergelegd bij de liaison van de familie en bij de officieren van TGB. Hier zijn slechts enkele leden van de familie op in gegaan, te weten voor een broer, een zus en moeder en voor hen waren dan ook veiligheidsmaatregelen getroffen.'</i> [veiligheidsinformatie]	Nee	Op basis van de onderzoeksinformatie heeft de Onderzoeksraad niet kunnen vaststellen dat B&B de familieleden meermaals heeft verzocht om in gesprek te gaan. De Onderzoeksraad heeft wel kunnen vaststellen dat de advocaten van de kroongetuige in februari 2018 een mail hebben gestuurd, waarin zij de zorgen van de familie hebben benoemd.
120	OM	3.1.7	akkoord was dat er ... broers en zussen.	Aanpassen: 'akkoord was dat er ~~slechts~~ veiligheidsmaatregelen werden genomen voor de drie familieleden <i>waarmee men in gesprek was</i> en niet voor de overige broers en zussen, <i>die niet in gesprek wilden.'</i>	Nee	De tekst in het rapport betreft een citaat uit desbetreffende e-mail. Om dat te verduidelijken is het citaat tussen aanhalingstekens gezet.
121	OM	3.1.7	In.....noodknop	Een aantal gebeurtenissen die op verschillende momenten plaatsvonden worden hier bij elkaar genomen terwijl dit plaatsvond in een periode van maanden daarvoor. Toevoegen: <i>'In de periode vanaf januari 2018 tot 23 maart 2018 werden ...</i>	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat deze aanvullende maatregelen vooral in maart 2018 zijn genomen.
122	OM	3.1.7	Met...veiligheidsmaatregelen	B&B is nooit rechtstreeks met Reduan in gesprek geweest over veiligheidsmaatregelen. Aanpassen: <i>'waaronder met uitzondering van Reduan'</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Zie ook toelichting bij inzagereactie 13.
123	OM	3.1.7	Dat...broer	Hij zag dat namelijk niet zitten. Ook had hij zijn directe omgeving niet geïnformeerd, waardoor het treffen van maatregelen zou leiden tot vragen. Toevoegen: <i>'van deze broer, omdat hij geen maatregelen wilde. Hij had zijn directe omgeving niet geïnformeerd over zijn situatie, waardoor het treffen van maatregelen zou leiden tot vragen.'</i>	Nee	Er bestaat op dit punt geen gedeeld beeld. De Onderzoeksraad heeft niet kunnen vaststellen welke duiding van de situatie klopt. Om die reden is ervoor gekozen de tekst te beperken tot een beschrijving van de feiten.
124	OM	3.1.7	Volgens het OM ... familieleden werd afgeschermd.	Dit is verkeerd in de tijd geplaatst, voor de moord was hierover geen discussie, pas daarna. Van afscherming was ook geen sprake voor de moord. Suggestie om zinnen te verwijderen of perspectief overheid tegenover te plaatsen.	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat er voor de aanslag op Reduan al wel discussie was over kosten van maatregelen, vergoeding daarvan door het OM en de afscherming van de achtergrond van een familielid dat naar een andere plaats was verhuisd.
125	OM	3.1.7	Er...afgeschermd	In deze fase waren er geen discussies over het afschermen van de identiteit van familieleden. Dat kwam pas na de moord. Zin moet er uit.	Nee	Zie toelichting bij inzagereactie 124.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
126	OM	3.1.8	kunnen worden toegeschreven	Aanpassen: <i>met de kennis van nu waarschijnlijk</i> kunnen worden toegeschreven aan RT	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat in januari 2018 het zaaksteam van het Marengo-proces is geïnformeerd dat het om PGP-berichten van Ridouan T. ging en dat ze betrekking hadden op Nabil B.
127	OM	3.1.8	twee berichten	Het OM is maar één bericht bekend ('Hy weet ga iedereen..').	Deels	De tekst is zodanig aangepast, dat helder is dat het om een grote dataset met PGP-berichten gaat (waarover het zaaksteam vanaf januari 2018 beschikte), met daarin onder andere het bericht waar naar wordt verwezen in de inzagereactie.
128	OM	3.1.8	Pgp berichten ... de politie ontsleuteld.'	Hier wordt alleen Ennetcom genoemd. Het bewuste bericht van T. ('Hy weet ga iedereen van hem laten slapen als die my naam heeft genoemd') is echter een PGP-safe bericht en niet een Ennetcom bericht. Aanpassen: 'PGP-berichten, afkomstig van de servers die in mei 2016 (Ennetcom) en mei 2017 (PGP Safe) in beslag zijn is genomen, zijn door de politie ontsleuteld.'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
129	OM	3.1.8	De PGP-berichten van ... voor het Marengo-onderzoek.'	Eerst op 30 januari 2018 heeft het team Marengo R.T. geïdentificeerd als de verzender van het bericht "ga iedereen van hem laten slapen". Aanpassen: <i>'De PGP-berichten van de Ennetcom-server zijn, na toetsing door de rechter-commissaris in het voorjaar van 2018, beschikbaar gesteld voor Binnen het Marengo-onderzoek is Ridouan T. op 30 januari 2018 geïdentificeerd als de vermoedelijke gebruiker van een PGP-lijn. Vanaf deze lijn is het bericht uit januari 2017 verzonden, waarin staat "ga iedereen van hem laten slapen", waarmee Ridouan T. als afzender kon worden geïdentificeerd.'</i>	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
130	OM	3.1.8	Op dat moment was ... had op Nabil B.	Dit is nog niet bewezenverklaard in de strafzaak, maar is wel het standpunt van het OM. Aanpassen: 'Op dat moment was het zaaksteam er van op de hoogte dat het bericht uit januari 2017 vermoedelijk van Ridouan T. afkomstig was en betrekking had op Nabil B.'	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
131	OM	3.1.9	De mensen die vanuit ... en dreiging van het CSV.	De dreiging en de werkwijze van het CSV was bekend: vanaf februari 2017 was bekend dat er mogelijk een kroongetuige overeenkomst aan zat te komen die betrekking had op het CSV RT. Aanpassen: 'De mensen vanuit BB&C en RCCB die moesten zorgen voor het nemen van veiligheidsmaatregelen, waren geïnformeerd dat het beeld was dat dreigingen en liquidaties zich voornamelijk voordeden binnen het criminele milieu. Men hanteerde een stringent personeelsbeleid binnen het CSV. Zij waren deels geïnformeerd over het tijdspad naar de bekendmaking van de overeenkomst met de kroongetuige.'	Nee	De inhoud van de inzagereactie verandert niet de huidige beschrijving dat BB&C en RCCB Midden-Nederland niet (volledig) waren geïnformeerd over het tijdspad naar de bekendmaking van de overeenkomst en de werkwijze en dreiging van het CSV. Het beeld van het OM over de dreiging en de informatie die BB&C hier over had, komt aan de orde in paragraaf 3.1.3.
132	OM	3.1.9	Toen...geweigerd	BB&C werd niet de toegang geweigerd, maar wat volgde was een zeer moeizaam gesprek, waarin BB&C nadrukkelijk vroeg om dreigingsinformatie, die betrekking had op de familie, te delen met B&B. Er was al een voorbeeld waarin dit niet was gebeurd en dat was ook de reden dat BB&C zichzelf had uitgenodigd bij het beleidsteam. Aanpassen: 'Toen BB&C op 28 maart 2018 deelnam aan een bijeenkomst van het beleidsteam Marengo, vond een lastig gesprek plaats, waarbij B&B nadrukkelijk vroeg om dreigingsinformatie die betrekking had op de familie te delen met BB&C.'	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
133	OM	3.1.9	hoorde pas op ... in het Marengo-proces.	DRIO was al eerder meegenomen in deze informatie: zij hebben een beschrijving van het csv opgesteld en later daar nog een update van gemaakt. Zij waren ervan op de hoogte dat dit werd gedaan ihkv een kroongetuigendeal. Zowel opsporing als CCB wist er van. Aanpassen: 'was ruim voor 23 maart 2018 meegenomen in het feit dat de kroongetuigendealovereenkomst diezelfde dag werd ingebracht in het Marengo-proces.'	Nee	Het klopt dat DRIO op de hoogte was van het CSV en de kroongetuige en daar een stuk over had opgesteld. Dat staat in paragraaf 3.1.7 vermeld. De zin waar de inzagereactie op ziet, gaat echter over het feit dat DRIO niet vooraf op de hoogte was van de datum waarop de kroongetuigendeal in het Marengo-proces werd ingebracht en dus openbaar werd. Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat DRIO dat pas hoorde op 23 maart 2018.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
134	OM	3.1.9	de voorlopige hechtenis van Mohamed R. ... voeten zou komen.	Aanpassen: 'de voorlopige hechtenis van Mohammed R. <i>mogelijk</i> niet zou kunnen worden verlengd en hij mogelijk op vrije voeten zou komen.' Toevoegen: ' <i>Het OM wilde dat voorkomen gezien de dreiging die van Mohammed R. uitging en de dreiging op hem</i> '.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
135	OM	3.1.9	De...gebeurtenis	De advocaat heeft niet de officier van het LP in kennis gesteld, wel OM MNL, die op zijn beurt de advocaat verzoekt om de familieleden aan tafel te vragen om over hun veiligheid te praten. Er wordt slechts door twee familieleden gehoor gegeven aan deze oproep. Aanpassen: 'De advocaat van de kroongetuige stelde die avond <i>OM Midden Nederland</i> op de hoogte van deze gebeurtenis.' Toevoegen: ' <i>OM Midden Nederland verzocht de advocaat om de familieleden aan tafel te vragen om over hun veiligheid te praten. Er werd slechts door twee familieleden gehoor gegeven aan deze oproep</i> '.	Deels	De voorgestelde correctie en toevoeging over de oproep van BB&C om in gesprek te gaan met de familieleden zijn overgenomen. Dat slechts door twee familieleden gehoor werd gegeven aan de oproep van BB&C Midden-Nederland heeft de Onderzoeksraad niet kunnen vaststellen op basis van de onderzoeksinformatie. Desbetreffende toevoeging is om die reden niet overgenomen.
136	OM	3.1.9	Zij...overkomen	De dreiging was niet concreet. Hierom suggestie aanpassing: 'Zij zagen dat er <i>mogelijk</i> een ernstige dreiging was en voor hen was het voorstelbaar dat o.a. de familie iets zou <i>kunnen</i> overkomen.'	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. De suggestie om er 'iets zou kunnen overkomen' van te maken is niet overgenomen, omdat er al staat dat het voorstelbaar was.
137	OM	3.1.10	In...Midden Nederland	Aanpassen: 'In de periode na 16 maart 2018 vonden, <i>naast een gesprek met een van de zussen</i> , meerdere gesprekken plaats tussen...'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
138	OM	3.1.10	In de periode na 16 maart 2018.	Toevoegen: ' <i>In de periode voor 16 maart 2018 is herhaaldelijk gepoogd om met de broers gesprekken te voeren. Deze pogingen leidden echter nooit tot een gesprek. In de periode na 16 maart 2018 vonden meerdere gesprekken plaats ...</i> '	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt niet wie dit wanneer hebben gepoogd. Het beeld dat ontstaat is dat BB&C hen voor 16 maart 2018 niet direct heeft benaderd. Korte tijd later heeft RCCB Amsterdam geprobeerd met Reduan in gesprek te komen. Deze poging leidde tot een afspraak op 30 maart 2018, bij nader inzien één dag na de aanslag op Reduan.
139	OM	3.1.10	Na...was	Dit klopt niet. Deze broer wilde geen maatregelen. Hij wilde voor zichzelf zorgen. Pas na lang aandringen was deze broer bereid om enkele maatregelen te accepteren, waaronder een noodknop en camera's bij zijn woning, maar geen persoonsbeveiliging. Aanpassen: 'Na de bekendmaking van de kroongetuigenovereenkomst ~~dat op 23 maart 2018 vroeg dezelfde broer aan BB&C Midden-Nederland om persoonsbeveiliging voor Reduan en zichzelf. Daarop kreeg hij medegedeeld dat zij daar op grond van de risico-inschatting niet voor in aanmerking kwamen en er bovendien geen capaciteit voor was. Ook vroeg hij aan BB&C Midden-Nederland om een AOL te maken voor de werklocatie van Reduan~~ '	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie. Op basis van nader onderzoek heeft de Onderzoeksraad moeten constateren dat er op dit punt bij betrokkenen geen gedeeld beeld is. Van het desbetreffende gesprek is geen documentatie beschikbaar, waardoor de Onderzoeksraad niet feitelijk kan vaststellen welk beeld juist is.
140	OM	3.1.10	Het antwoord was dat er niets hoefde te gebeuren	Relevant hierbij is dat er geen gesprek met Reduan tot stand had kunnen komen en er dus geen afspraken gemaakt hadden kunnen worden. Zonder medewerking zijn geen maatregelen mogelijk. Toevoeging: Het antwoord was dat er niets hoefde te gebeuren, aangezien Reduan iedere poging tot gesprek afhield.	Nee	Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat Reduan op 27 maart 2018 akkoord ging met het plaatsen van een videocamera op de toegangsweg naar zijn bedrijfspand en dat er nadat politie Amsterdam contact met hem opnam snel een afspraak werd gepland voor 30 maart. Bovendien had hij eerder ook al over beveiliging gesproken met het Landelijk Parket.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
141	OM	3.1.10	Op...beschouwd	Het ging om 1 camera. Een broer van de kroongetuige, niet zijnde Reduan, vroeg aan BB&C om een camera te plaatsen op de toegangsweg naar het bedrijf van Reduan. Dit verzoek is uitgezet bij RCCB MNL en bij BB&C Amsterdam. Dezelfde broer benadrukte verder dat er geen maatregelen nodig waren bij de woning van Reduan, omdat hij aldaar veilig in- en uit kon stappen middels een inpandige garage onder zijn woning. Bij zijn bedrijf had Reduan zelf al camera's geïnstalleerd en een alarmsysteem. BB&C heeft niet met Reduan zelf gesproken over de gevraagde maatregel, noch over wat hij al dan niet aan zijn personeel zou vertellen. Reduan was niet in gesprek met RCCB en/of BB&C. Reduan wilde niet aan tafel komen. Tekst aanpassen: 'Op 27 maart 2018 was in een overleg tussen OM Midden-Nederland, RCCB Midden-Nederland, de advocaat van de kroongetuige en een broer van de kroongetuige (niet zijnde Reduan) afgesproken om (ter afschrikking) een opvallende mobiele videocamera's te plaatsen op de wegen richting het bedrijfspand van Reduan in Amsterdam. Reduan was akkoord met deze maatregel. De camera's moesten nog worden geplaatst. In het bedrijf hingen wel diverse eigen beveiligingscamera's. <i>Dezelfde broer benadrukte verder dat er geen maatregelen nodig waren bij de woning van Reduan, omdat hij aldaar veilig in- en uit kon stappen middels een inpandige garage onder zijn woning. OM Midden Nederland heeft niet met Reduan zelf gesproken over de gevraagde maatregel, nu hij niet in gesprek wilde. Reduan had bij BB&C aangegeven dat hij heeft zijn personeel niet zou geïnformeerd over de dreiging. Hij wilde niet 'dat iedere Marokkaan of getinte man als verdachte werd beschouwd.'</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
142	OM	3.1.11	Dezelfde avond nog bracht ... zou hebben geweigerd.	Aanpassen: 'Dezelfde avond nog bracht het OM naar buiten dat Reduan <i>slechts beperkt beveiliging wilde een gesprek over zijn veiligheid en/of specifieke beveiligingsmaatregelen geweigerd. Later is dat aangepast naar de mededeling dat hij niet in gesprek wilde over zijn beveiliging.</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie, waarbij de aangepaste mededeling is geformuleerd zoals in de oorspronkelijke tekst.
143	OM	3.1.11	Volgens één van de ... kroongetuige klopte dit niet	In de voetnoot wordt verwezen naar een Volkskrant artikel van 2020. Dat staat er echter niet in. Bovendien conflicteert het met het feit dat de advocaat kort na de moord in gesprek met (o.a.) de coördinerend HOvJ heeft bevestigd dat hij (Reduan) niet wilde. Daarover is niets in het rapport opgenomen. <i>Zin moet er uit.</i>	Nee	De Onderzoeksraad heeft op basis van meerdere bronnen kunnen vaststellen dat de boodschap van het OM richting de media volgens één van de advocaten van de kroongetuige en twee broers niet klopte. Het artikel van de Volkskrant waarnaar in de voetnoot wordt verwezen gaat in op de reactie van één van de broers van de kroongetuige op de boodschap van het OM richting de media.
144	OM	3.1.11	Reduan...bedrijfspand	Reduan was niet in gesprek met RCCB Amsterdam, hij zou op 30 maart 2018 een gesprek voeren met RCCB. Aanpassen: 'Reduan ~~was bijvoorbeeld nog in~~ <i>zou op 30 maart een eerste gesprek met RCCB Amsterdam voeren en hij was akkoord gegaan met het plaatsen van een opvallende, mobiele videocamera's op de toegangswegen naar zijn bedrijfspand zo vernam BB&C via een andere broer.'</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
145	OM	3.1.12	Na...plaatsgevonden	Het regieteam was al actief op 2 maart 2018. Aanpassen: Het IRD maakte ook melding van een regieteam vanuit de Eenheid Midden-Nederland dat zich sinds 23 maart 2018 bezighield met de <i>mogelijke dreiging op de familieleden en van een beleidsoverleg Marengo dat op 29 maart 2018 had plaatsgevonden.</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
146	OM	3.1.12	DRIO...kroongetuige	Van belang dat hier de context wordt geschetst: door de moord de dag er voor, was de dreiging voorstelbaar geworden, en daarmee concreet. Dit was reden voor DRIO Midden-Nederland om nu wel een dreigingsinschatting op te stellen. Aanpassen: ' <i>Door de moord op de broer van de kroongetuige was er concrete dreigingsinformatie en daarmee was de dreiging in de richting van de overige familieleden voorstelbaar geworden. Dit was reden voor DRIO Midden-Nederland om nu wel een dreigingsinschatting voor de directe omgeving van de kroongetuige op te leveren DRIO Midden-Nederland leverde op 30 maart 2018, in opdracht van de hoofdofficier van justitie van het AP Midden-Nederland, een dreigingsinschatting op voor de directe omgeving van de kroongetuige.</i>	Deels	Uit het handelen van BB&C en RCCB Midden-Nederland in de periode voorafgaand aan de aanslag leidt de Onderzoeksraad af dat deze partijen een dreiging zagen tegen de familie. Aan de tekst is toegevoegd dat het OM en de politie de aanslag op Reduan zagen als concrete dreigingsinformatie en dat dit de aanleiding was om toen wel een dreigingsinschatting op te stellen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
147	OM	3.1.12	De...ondergebracht	Dit klopt niet. Aanpassen: 'De ex-partner van Reduan en de kinderen liepen volgens politie en OM geen gevaar en werden dus niet op een veilige plek ondergebracht waren niet bekend bij BB&C. Er is voor de moord nooit met haar gesproken over veiligheidsmaatregelen. Zij kwam pas in beeld na de moord op Reduan, omdat zij zichzelf meldde. De overheid heeft haar financieel ondersteund.'	Deels	De ex-partner en kinderen van Reduan waren voor de aanslag niet in beeld bij BB&C. Toen zij zich na de aanslag meldde, werd haar gezegd dat er geen aanleiding was om beveiligingsmaatregelen voor haar en haar kinderen te treffen. De opmerking over de financiële ondersteuning past niet op deze plaats. Die wordt in het blauwe blok in paragraaf 3.3.3 in meer algemene zin genoemd.
148	OM	3.1.12	Korte...gingen	Aanpassen: 'Korte tijd later faciliteerde BB&C Midden-Nederland de overheid dat de familieleden tijdelijk...'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
149	OM	3.1.12	De...blijven	BB&C Midden-Nederland was in afwachting van op persoon toegesneden maatregelenpakketten, welke door de politie ontwikkeld en aangeleverd zouden worden. Deze pakketten waren echter nog niet afgerond. Aanpassen: 'De voornaamste boodschap was dat de politie nog geen toegesneden maatregelenpakketten voor beveiliging in Nederland had afgerond en dat ze graag ...'	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
150	OM	3.1.14	Toen de situatie van ... gesprekken georganiseerd.	Dit wekt onterecht de indruk dat deze gesprekken onder druk van de media tot stand zijn gekomen. Dat is onjuist. Aanpassen: 'Om de verstandhouding met de familie te verbeteren, zijn op initiatief van het OM 'herstel van vertrouwen'-gesprekken georganiseerd.'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
151	OM	3.1.14	Een...vergroten	Hier dient de zienswijze van de overheid tegenover te worden gesteld. Toevoegen: 'Een deel van de opvattingen van de familieleden strookte niet met de onderbouwde adviezen van de overheid. Veiligheidsbriefings zijn hen wel aangeboden.'	Deels	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie, waarbij aan de voorgestelde aanvulling is toegevoegd dat dit de opvatting van het OM is.
152	OM	3.1.14	Dit voornemen leidde tot een verdere verslechtering van de relatie tussen het OM en de familie.	Dit herkent het OM niet. Er is altijd benadrukt dat de aansprakelijkheidskwestie bij het PAG ligt en B&B Midden Nederland zich bezig houdt met bewaken en beveiligen. Door deze gescheiden trajecten heeft dit de relatie niet verslechterd. Voor een evenwichtig beeld dient hier de zienswijze van het OM tegenover worden gezet: 'Volgens het OM leidde dit voornemen niet tot een verslechterde relatie. De aansprakelijkheidskwestie was immers bij een ander onderdeel van het OM belegd, daarmee kon dit geen invloed hebben op de relatie.'	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid en is derhalve niet overgenomen. Bovendien is de Onderzoeksraad van mening dat een relatie verslechtert op het moment dat minimaal één van de betrokken partijen dit zo ervaart. Ook als dit gevoel niet door alle partijen gedeeld wordt.
153	OM	3.1.14	Sommige familieleden ervoeren ... en auto beschikten.	Dit herkent het OM niet. De familie heeft hier niet bij het OM over geklaagd. Ze hebben van meet af aan erop gehamerd niet op de hoogte te willen zijn van welke maatregelen er werden getroffen voor de andere familieleden. Toevoegen: 'Volgens het OM hebben de familieleden hier niet over geklaagd, en wilden zij juist niets weten van de maatregelen van de andere familieleden.'	Deels	Deze passage is geschrapt, omdat er op dit punt geen gedeeld beeld bestaat en de informatie niet essentieel is voor de verhaallijn.
154	OM	3.1.14	Sommige familieleden ervoeren ... en auto beschikten.	Vanuit het OM is er bij de maatregelen en veiligheidsvoorzieningen in hoge mate rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden. Toevoegen: 'Er is volgens het OM bij de maatregelen en veiligheidsvoorzieningen in hoge mate rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden.'	Nee	De passage waarop de inzagereactie ingaat, is geschrapt (zie toelichting bij inzagereactie 153).
155	OM	3.2	Op die dag werden de advocaten van de kroongetuige na een melding van de collega-advocaat opgenomen in het stelsel B&B.	Dit klopt niet, de advocaten zijn niet opgenomen in het stelsel. Wel zijn er voor hen buiten het stelsel een aantal maatregelen getroffen.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
156	OM	3.2.2	Het intakegesprek en de schouw zouden input leveren voor het op te maken maatregelenadvies.	Toevoegen aan einde: Het op te maken maatregelenadvies zag op de definitieve maatregelen die geadviseerd werden ter opvolging van hier genoemde noodmaatregelen.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
157	OM	3.2.3	Op basis van ... vanuit het stelsel B&B.	Het is standaard werkwijze dat met deze uitkomsten geen opname in het stelsel plaatsvindt. Dit betekent niet dat er geen beveiligingsmaatregelen genomen worden. Suggestie aanpassen: 'Op basis van de dreigingsinschatting ('ernstig' en 'mogelijk') zou kwam Wiersum, naast de algemene politiematregelen, in principe niet in aanmerking komen voor beveiligings stelselmaatregelen vanuit het stelsel B&B.'	Nee	De inzagereactie komt geheel overeen met hetgeen in de tekst staat, namelijk dat Wiersum op basis van de dreigingsinschatting in principe niet in aanmerking kwam voor maatregelen vanuit het stelsel. De voorgestelde toevoeging maakt dat niet anders.
158	OM	3.2.4	vanuit hun werkgeversverantwoordelijkheid	Formeel gezien hadden zij geen werkgeversverantwoordelijkheid, alhoewel die wel zo werd ervaren. Hierom verwijderen 'vanuit hun werkgeversverantwoordelijkheid'.	Deels	Zin aangevuld met 'gevoelde' (werkgeversverantwoordelijkheid).
159	OM	3.2.5	De volgende dag werd Wiersum vroeg in de ochtend voor zijn woning in Buitenveldert, Amsterdam doorgeschoot.	Derk Wiersum is niet neergeschoten voor zijn huis, maar bij zijn auto verderop in de straat. [ook op pag. 6]	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie
160	OM	3.2.6	reconstructie van Renault Megane	Deze reconstructie beschrijft een situatie van toen met kennis van nu. Er was - op dat moment - geen enkele aanwijzing van een link tussen de Renault Megane en Derk Wiersum. Deze reconstructie draagt bij aan het beeld dat de overheid elk misdrijf kan voorkomen. Dat kan niet. Niet zonder vergaande beperking van burgerlijke vrijheden alsmede een enorme capaciteitsvergroting bij politie en justitie.	Nee	De inzagereactie betreft geen feitelijke onjuistheid in de tekst en is derhalve niet overgenomen. Bovendien suggereert de Onderzoeksraad niet dat de informatie over de Renault Megane de aanslag op Wiersum had kunnen voorkomen. Met het opnemen van deze passage over de betreffende auto wordt inzicht gegeven in verschillende soorten informatie die niet bij elkaar zijn gekomen binnen de politieorganisatie, maar waarvan achteraf (na de aanslag op Wiersum) is gebleken dat die wel relevant hadden kunnen zijn. Wel is de tekst aangevuld met de feitelijke constatering dat er op dat moment geen link is geconstateerd tussen Wiersum en de betreffende auto (zie ook de toelichting bij inzagereactie 161).
161	OM	3.2.6	Andersom is de ... voor Wiersum.	Zie toelichting hierboven. Suggestie toevoegen: 'Er was op dat moment geen enkele link tussen de Renault en Wiersum. De auto is niet bij Wiersum in de straat gezien en Buitenveldert is een groot gebied. Om die reden is het op dat moment niet gesignaleerd en is het niet meegenomen in de dreigingsinschatting.'	Deels	Zie ook toelichting bij inzagereactie 160. De Onderzoeksraad heeft op basis van de onderzoeksinformatie niet kunnen vaststellen om welke (combinatie van) reden(en) de informatie op dat moment niet is gesignaleerd in relatie tot Wiersum. De tekst is aangevuld met de feitelijke constatering dat er op dat moment geen link is geconstateerd tussen Wiersum en de betreffende auto.
162	OM	3.3.1	Doordat er voor De Vries ... de dreiging 'stuk te maken'.	Ontbrekende informatie, toevoegen achter 'stuk te maken': 'Er was in dit geval niet meer concrete informatie beschikbaar. Dat is De Vries ook medegedeeld door BB&C.'	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen. Deze alinea eindigt met de ervaringen van De Vries uit het verleden. In de voorgaande alinea is toegelicht dat de dreiging als voorstelbaar was ingeschat.
163	OM	3.3.1	De Vries wilde zelf ... van waarheid in?	Voor een evenwichtig beeld dient hier het handelingsperspectief van de overheid tegenover worden gezet. Dit is ook toegelicht in interviews. Toevoegen achter 'kern van waarheid in': 'Het staat de overheid niet vrij om geclassificeerde informatie te delen met burgers, daarmee zou de overheid handelen in strijd met de wet. Daarbij is voor het inschatten van risico's professionele ervaring op dat vlak noodzakelijk alsmede toegang tot alle beschikbare relevante informatie.'	Nee	In de voorgaande zin is toegelicht dat de politie en het OM niet meer dan de strekking van de dreiging konden delen. Het terughoudend verstrekken van informatie is ook in algemene zin beschreven in paragraaf 2.3 (uitvoering en monitoring).

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
164	OM	3.3.2	Zijn beveiligingssituatie...het TGBB Brachium.	Op dat moment maakte P.R. De Vries inderdaad geen deel uit van TGBB Brachium, later wel. Daarom toevoeging: Zijn beveiligingssituatie was daarom op dat moment geen onderdeel van het TGBB Brachium.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
165	OM	3.3.4	Ook had BB&C Amsterdam ... verdachte situaties kon melden.	Toevoegen: Ook had BB&C Amsterdam besloten dat voor die andere beveiligingssituatie geen opvallend toezicht nodig was, omdat het kantoor naast een politiebureau stond, <i>er al uit andere hoofde feitelijk sprake was van cameratoezicht</i> en een andere gebruiker van het pand verdachte situaties kon melden.	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.
166	OM	3.3.4	Doordat De Vries geen ... voor De Vries.	Dit is onjuist, het feit dat De Vries geen procesdeelnemer was had er niets mee te maken. De HOvJ besloot af te zien van cameratoezicht omdat dit in de feitelijke woonsituatie niet zinvol was. Suggestie zin vervangen door: Aangezien cameratoezicht voor de Vries gezien de specifieke situatie ter plaatse niet zinvol was, besloot de HOvJ daarvan af te zien.	Nee	Het maatregelenbesluit stelt anders. Ter verduidelijking is in de tekst expliciet gemaakt welke toelichting op het besluit is gegeven in het maatregelenbesluit.
167	OM	3.3.4	In tegenstelling tot ... en vertrek wilde.	Dit is onjuist. De Vries wilde geen toezicht bij aankomst en vertrek, met uitzondering van door hemzelf aangedragen verhoogd risico momenten. Suggestie aanpassen: <i>'In tegenstelling tot wat De Vries had aangegeven stond in het besluit stond dat De Vries geen toezicht bij aankomst en vertrek wilde.'</i>	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
168	OM	3.3.6	De functionaris van ... TCI-informatie niet.	Wordt hiermee de dreigingsmelding uit regel 1 bedoeld? Dan suggestie zin aanpassen: <i>'De functionaris van RCCB kende de inhoud van de dreigingsmelding van het TCI-informatie niet.'</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
169	OM	3.3.6	De Vries besloot ... hadden tot dit maatregelenpakket.	Bij de weergave van het gesprek ontbreekt cruciale informatie. Suggestie aanpassen: De Vries besloot daarop met Schouten en De Jong op 11 september 2020 een bericht te sturen naar de NCTV met het verzoek om meer informatie te krijgen over de melding die zij – naar hun idee – zelf hadden gedaan. Op 30 september 2020 sprak het drietal met de Nationaal Coördinator en een directeur van de NCTV (verantwoordelijk voor de beveiligingssituatie van Schouten en De Jong) en de hoofdofficier van justitie van Midden-Nederland (verantwoordelijk voor de beveiligingssituatie van De Vries). <i>De aanleiding voor het gesprek was de vorm van persoonsbeveiliging van Schouten en De Jong. De Vries gaf in het gesprek aan beveiliging (voor hemzelf) onzin te vinden en de melding van Schouten en De Jong over de dodenlijst 'barpraat' te vinden. Ook was hij ontstemd dat er geüniformeerde politiemensen bij zijn woning waren geweest die foto's hadden gemaakt ten behoeve van een politie-briefingsitem, daar was hij kennelijk door burens op aangesproken. De NCTV en hoofdofficier legden uit waarom niet meer informatie kon worden gedeeld dan de strekking van de dreiging. De Nationaal Coördinator en de hoofdofficier van justitie gaven geen reden te zien om aanvullende beveiligingsmaatregelen in te stellen na de hogere dreigingsinschatting op het verdedigingsteam, omdat Schouten, De Jong en De Vries al toegang hadden tot dit maatregelenpakket.</i>	Nee	De voorgestelde toevoeging is niet essentieel voor de verhaallijn en derhalve niet overgenomen.
170	OM	3.3.6	Dit werd later bevestigd door de advocaat van de betreffende media.	Dat kan niet zo stellig worden gezegd. Suggestie aanpassen: De advocaat van een van de familieleden beweerde dat hij dit van de advocaat van de media had gehoord.	Nee	De constatering zoals opgenomen in het rapport volgt uit de onderzoeksinformatie.
171	OM	3.3.7	De beveiliging van ... naar de parkeergarage.	Hier ontbreekt dat RTL tijdens aanwezigheid van De Vries een extra beveiliging inhuurde zodat De Vries bij de deur kon uitstappen en de beveiliging de auto parkeerde in de garage. Na een kras op zijn auto wilde De Vries dit niet meer en liep hij ondanks aandringen van RTL zelf heen en weer naar de parkeergarage. Suggestie aanpassen: <i>'De beveiliging van RTL Boulevard bood De Vries na afloop van de opname aan om mee te lopen naar de auto, maar De Vries zag hiervan af en liep alleen naar de parkeergarage. Tijdens aanwezigheid van De Vries huurde RTL een extra beveiliging in zodat De Vries bij de deur kon uitstappen en de beveiliging de auto parkeerde in de garage. Na een kras op zijn auto wilde De Vries dit niet meer en, ondanks het aanbod van RTL om na afloop van de opname mee te lopen naar de auto, liep hij alleen naar de parkeergarage.'</i>	Nee	De paragraaf waar de inzagereactie op ingaat, gaat over 6 juli 2021. In paragraaf 3.3.5 wordt in een voetnoot beschreven dat in de periode voordat De Vries de kroongetuige ging bijstaan, hij gebruik had gemaakt van het aanbod om zijn auto door een beveiliging te laten parkeren en ophalen, zodat hij niet van en naar de parkeergarage hoefde te lopen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
172	OM	4.3.1	Bij het onderscheid dat op basis van werkafspraken werd gemaakt tussen enerzijds Schouten en De Jong en anderzijds De Vries, werd geen rekening gehouden met hun onderlinge relatie en de vergelijkbare situaties waarin zij zich feitelijk bevonden. Door het verschil in behandeling van de leden van het verdedigingsteam voelde De Vries zich niet serieus genomen. Daardoor werd het organiseren van de beveiliging van De Vries direct bemoeilijkt.	Laatste zin ('Daardoor werd het organiseren van de beveiliging van De Vries direct bemoeilijkt.') klopt niet. NCTV, OM en politie werkten in een en dezelfde club Brachium die voor iedereen - centraal of decentraal - beveiligingsmaatregelen trof. Het onderscheid in maatregelen had derhalve niet te maken met het verschil in gezag, maar met de bereidheid van De Vries om aan maatregelen medewerking te verlenen. Daarbij geldt dat OM MNL al jaren een goede verstandhouding had met De Vries. OM MNL was ook goed in verbinding met De Vries, ondanks de strubbelingen met andere onderdelen van het OM. De Vries had eerder aangegeven geen adviezen van RCCB MNL meer te willen ontvangen. De Vries had wel vertrouwen in OM MNL en De Vries kon daar dag en nacht terecht. Dat wist hij ook en stelde hij ook op prijs.	Nee	De gevraagde aanvulling in de inzagereactie is niet relevant in deze context. Aan het bedoelde is eerder in het hoofdstuk aandacht besteed. Het in de conclusie bedoelde onderscheid in werkafspraken gaat niet over het verschil in maatregelen tussen de advocaten en De Vries.
173	OM	4.3.2	waarschijnlijkheid van een aanslag	moet zijn: <i>waarschijnlijkheid van een aanslag dreiging.</i>	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
174	OM	4.3.2	leek toe te nemen	Op basis waarvan wordt dit geconcludeerd? Er was geen informatie die dit ondersteund. De DI kwam tot stand op de op dat moment beschikbare informatie en die gaf dus geen aanleiding tot een hogere inschatting. Dat is zoals het stelsel werkte. Suggestie: zin verwijderen.	Deels	De tekst is zodanig aangepast, dat helder is waarom er wordt gesproken over 'leek toe te nemen'.
175	OM	4.3.3		Er wordt hier gesteld dat er sprake was van onvoldoende coördinatie, terwijl juist door verschillen onderdelen van politie en OM inspanningen werden geleverd om, ondanks het niet willen meewerken van betrokkene door bijvoorbeeld zijn agenda te delen, toch een aantal beschermingsmaatregelen te treffen. Daarnaast ontbreekt dat ook door RTL maatregelen werden getroffen, die echter door betrokkene na een incident met zijn auto werden afgewezen. Suggestie: invoegen na 'De Vries' in regel 2: <i>Ook werden door RTL maatregelen getroffen zodat betrokkene bij de deur kon uitstappen en niet zelf heen en weer naar de parkeergarage hoefde te lopen. Deze werden door betrokkene (na een incident met diens auto) afgewezen.</i>	Nee	Desbetreffende paragraaf gaat in op de inspanningen van verschillende onderdelen van de politie en het OM om beveiligingsmaatregelen voor De Vries te treffen. Daarbij constateert de Onderzoeksraad knelpunten in de coördinatie van de beveiliging. De voorgestelde toevoeging staat beschreven in paragraaf 3.3.5 en is derhalve niet overgenomen.
176	OM	4.3.3	Door de beperkte ... waar te maken.	Hier ontbreekt het essentiële feit dat betrokkene nauwelijks medewerking gaf wat de beveiliging ernstig bemoeilijkte. Dit geeft derhalve een vertekend beeld. Niet de informatie-uitwisseling tussen BB&C en RCCB gaf beperkingen om maatregelen te treffen, maar het feit dat betrokkene RCCB niet over zijn afspraken/agenda wilde informeren. Zonder voldoende zicht op de afspraken was het treffen van beschermingsmaatregelen slechts zeer beperkt mogelijk en betrokkene wilde ook niet dat er maatregelen werden getroffen. Suggestie aanpassen: 'Door de beperkte informatie-uitwisseling tussen BB&C en RCCB van Midden-Nederland en die van Amsterdam was <i>Het feit dat betrokkene RCCB niet over zijn agenda en afspraken wilde informeren, maakte het lastig feitelijk onmogelijk</i> voor het AP Midden-Nederland om de coördinerende rol in de beveiligingssituatie van De Vries waar te maken.'	Nee	De inzagereactie is niet overgenomen. De kern van de analyse in de desbetreffende paragraaf is niet het wel of niet treffen van maatregelen en/of de medewerking van een te beveiligen persoon daarbij, maar knelpunten in de coördinatie van de beveiliging. De Onderzoeksraad constateert dat de beperkte informatie-uitwisseling tussen Amsterdam en Midden-Nederland de coördinerende rol van Midden-Nederland bemoeilijkte.
177	OM	4.3.3	Schouten heeft ... aan zijn inzet.	Hier ontbreekt de werkgeversverantwoordelijkheid die Schouten heeft. Suggestie aanpassen: 'Schouten heeft als werkgever van De Vries <i>geen</i> op geen enkele wijze voorwaarden gesteld aan diens <i>zijn</i> inzet <i>of maatregelen getroffen vanuit zijn werkgeversverantwoordelijkheid.</i> '	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
178	OM	4.3.3	Zowel het ... en De Vries.	Hier missen een aantal belangrijke noties vanuit het stelsel. Het stelsel gaat uit van een getrapte verantwoordelijkheid. Eerst komt de eigen verantwoordelijkheid, vervolgens de werkgeversverantwoordelijkheid en dan die van de overheid. Schouten is ook door het OM gewezen op zijn verantwoordelijkheid als werkgever. Schouten is advocaat en zou zijn verantwoordelijkheid als werkgever moeten kennen. Het is vrij basaal: Schouten had als werkgever tegen De Vries kunnen zeggen dat hij de aangeboden beveiliging moest accepteren. In interviews is toegelicht dat aan betrokkenen is aangegeven dat het voor de Vries, Schouten en de Jong veiliger is om onder nummer te werken en dat de door hen geprefereerde "persstrategie" roekeloos is gebleken. Hier wordt echter alleen gefocust op de verantwoordelijkheid van de overheid.	Nee	Desbetreffende paragraaf gaat over het handelen van de partijen toen bleek dat De Vries geen momenten met verhoogd risico aandroeg, het gaat niet over wie wat had kunnen of moeten doen volgens de Circulaire.
179	OM	4.3.3.	Hoewel er ... te delen	Niet alleen het feit dat betrokkene geen gebruik maakte van de maatregel om hoogrisico momenten aan te geven, maar het algemene gegeven dat betrokkene aan vrijwel alle maatregelen niet wilde meewerken, maakte dat er geen structurele maatregelen bij mediaoptredens getroffen konden worden. Suggestie aanpassen: <i>Er was aanleiding om beschermingsmaatregelen te treffen, maar daarvoor was de medewerking van betrokkene vereist en die verleende hij niet.</i>	Nee	Deze paragraaf gaat over het anticiperen van de overheid wanneer de te beveiligen persoon geen medewerking verleent. Het gaat erom of en hoe de aanpak is bijgesteld, toen bleek dat De Vries geen momenten met verhoogd risico aandroeg.
180	OM	4.3.4	De OVV verwacht dat er geen conflicterende belangen zijn	Deze twee zaken (de positie van de Vries m.b.t. de kroongetuige en zijn familie enerzijds, en m.b.t. zijn beveiliging anderzijds) zijn gescheiden georganiseerd binnen het OM, juist om conflicterende belangen tegen te gaan. Het verband dat wordt gesteld is dan ook niet juist, waarmee deze conclusie de indruk wekt geen feitelijke vaststelling te zijn maar een waardering.	Nee	In de reconstructie wordt duidelijk dat de in de inzagereactie genoemde scheiding moeilijk zichtbaar was. Verderop in de paragraaf wordt uitgelegd waarom de Onderzoeksraad van mening is dat deze belangen interfereren.
181	OM	4.3.4	"en zijn eigen beveiligingssituatie vrijwel onbesproken bleef"	Dit is onjuist, zie hetgeen is beschreven in de onderdelen 4.3.1. t/m 4.3.3, waaruit blijkt dat er wel degelijk aandacht was voor de veiligheid van betrokkene.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
182	OM	4.3.4	De moeizame relatie ... het OM verder.	De beschreven conclusie wordt door het OM niet herkend. BB&C MNL had al jaren een goede verstandhouding met De Vries. BB&C was ook goed in verbinding met De Vries, ondanks de strubbelingen met andere onderdelen van het OM. Die hadden geen weerslag op de contacten met hem over eventuele beschermingsmaatregelen. De Vries had eerder aangegeven geen adviezen van RCCB MNL meer te willen ontvangen. De Vries had wel vertrouwen in BB&C MNL De Vries kon dag en nacht terecht bij BB&C en dat wist hij ook en stelde hij ook op prijs.	Nee	De passage waarop de inzagereactie ingaat, gaat over het effect van de moeizame relatie tussen het OM en de familie van de kroongetuige op de relatie tussen het OM en De Vries en een incident waardoor de relatie met De Vries verder werd bemoeilijkt. De Onderzoeksraad stelt niet dat De Vries niet goed in verbinding was met BB&C. Wel heeft de Onderzoeksraad op basis van de onderzoeksinformatie kunnen vaststellen dat verschillende omstandigheden (zoals beschreven in de reconstructie) voor De Vries invloed hadden op zijn relatie met het OM.
183	OM			De aanhouding van Nabil B. was op 5 september 2017, niet 6 september 2017.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
184	OM		Deze berichten waren ... inbewaringstelling.	Feitelijk onjuist: die berichten en de andere informatie uit het TGO Roos/Doorn was wel voldoende grond voor zijn gevangenhouding, die is door de raadkamer van de rechtbank verleend. Mohamed R. heeft tot aan de eerste proformazitting op 23 maart 2018 alleen op basis van deze berichten en de verkeersgegevens van zijn telefoons in voorlopige hechtenis gezeten. De verklaringen van Nabil B. zijn niet gebruikt voor de vordering gevangenhouding, zoals ook uiteen is gezet in het requisitoir in Marengo. Aanpassen: 'Bij de aanhouding, de in verzekeringstelling en de voorgeleiding bij de rechter-commissaris zijn de ernstige bezwaren jegens Mohamed R. in eerste instantie onderbouwd met ontsleutelde PGP-berichten van de PGP-safe server, de verkeersgegevens van zijn telefoon en de TGO-bevindingen. Deze berichten waren op zichzelf niet voldoende grond om Mohamed R. vast te kunnen houden na afloop van de bewaringstelling. Voor een bevel tot gevangenhouding was aanvullend bewijs nodig, dat uit de kluisverklaringen van Nabil B. kon worden gehaald. Deze stukken konden in december 2017 echter nog niet worden ingebracht, omdat de kroongetuigendeal nog niet door de rechter-commissaris was goedgekeurd. De verdediging heeft op 28 januari 2018 met het oog op de zitting van 23 maart 2018 verzocht om verstrekking van ontbrekende informatie. Met machtiging van de rechter-commissaris kon het OM de vier verklaringen van Nabil B. over TGO Roos-Doorn achterhouden tot 16 maart 2018. '	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
185	OM			De inzet van kroongetuigen gaat gepaard met risico's voor een kroongetuige, maar ook voor diens omgeving. Risico's die niet wiskundig kunnen worden berekend, maar op grond van de beschikbare informatie worden <i>ingeschat</i> en nooit geheel kunnen worden uitgesloten. Daarom vindt, voorafgaand aan het sluiten van een overeenkomst met een kroongetuige, een uitgebreid traject plaats waarin zo goed mogelijk alle relevante factoren en risico's worden afgewogen. Zo ook bij de totstandkoming van de overeenkomst met kroongetuige Nabil B. Ook hier is een afweging gemaakt tussen enerzijds de mogelijkheden om georganiseerde criminaliteit een halt toe te roepen, en anderzijds de risico's die voortkomen uit zulk een traject voor betrokkenen. Zoals gebruikelijk bij kroongetuigetrajecten is dit alles uitgebreid onderwerp van gesprek geweest binnen alle lagen van het OM. Dit valt terug te lezen in de verslagen van de bijeenkomsten van de Centrale Toetsingscommissie (CTC), welke aan uw Onderzoeksraad zijn verstrekt. De discussies die zijn gevoerd tijdens de bijeenkomsten van de CTC vormen een wezenlijk onderdeel van deze complexe afweging in het kroongetuigetraject en zijn daarmee een belangrijke factor die van invloed is geweest op de totstandkoming van de beveiligingssituaties. Deze discussies komen echter, ondanks de verstrekte informatie in onder meer verslagen en verwijzingen hiernaar in interviews, niet terug in het concept-rapport en dat vormt een omissie.	Nee	In paragraaf 3.1.2 is beschreven dat het Landelijk Parket zich vanaf het begin van het traject bewust was van het dilemma tussen enerzijds het strafvorderlijke belang en anderzijds het veiligheidsbelang van de familie van Nabil B. en dat het hierover met de CTC heeft overlegd. In paragraaf 3.1.5. zijn de overwegingen van de CTC beschreven, voor zover de Onderzoeksraad deze relevant acht voor de reconstructie van de beveiligingssituatie.
186	OM			Ten behoeve van een feitelijk juiste weergave van de gang van zaken, is het van belang dat bij verschil in perspectief door de betrokken partijen, alle perspectieven in het rapport worden weergegeven. Ik constateer dat regelmatig sprake is van een selectieve weergave van standpunten, waarbij het perspectief van de overheid in het concept-rapport ontbreekt. Het eenzijdige beeld wat hierdoor ontstaat doet onvoldoende recht aan de situatie zoals die daadwerkelijk was.	Deels	De Onderzoeksraad reconstrueert de feitelijke beveiligingssituaties en de totstandkoming daarvan. Daartoe wordt uitgebreid beschreven welke informatie bij de overheid beschikbaar was, hoe deze informatie is gewogen, welke afwegingen zijn gemaakt en welke besluiten op basis daarvan zijn genomen. De Onderzoeksraad is dan ook van mening dat daarmee een groot deel van de reconstructies het perspectief van de overheid weergeeft en het relevant is om daar op bepaalde plekken het (afwijkende) perspectief van te beveiligen personen of andere betrokkenen naast te zetten. Op basis van de ontvangen inzagereacties is, waar relevant voor de reconstructie en/of analyse van de beveiligingssituaties, expliciet opgenomen hoe overheidsfunctionarissen tegen de situatie aankeken en/of de situatie hebben ervaren.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
187	Politie	3.1.9	BB&C...hebben.	Voor zover bekend is er geen (formeel) verzoek gedaan via de reguliere weg door het bevoegde gezag aan de DRIO om een DI voor de familieleden op te stellen. Daaruit voortvloeiend is ook niet bekend dat er een weigering zou zijn afgegeven op grond van capaciteitsgebrek. Toen bij de DRIO bekend werd dat er voorbereiding moesten worden getroffen voor eventuele dreigingen vanuit het CSV naar aanleiding van de inzet KG- een aparte projectgroep ingesteld en is voorzover dat mogelijk was op grond van de beschikbare informatie, begonnen met voorbereidingen. Toen bleek dat er een algemene verwachting bestond dat voor "de lijst van 40" door de DRIO aparte DI's zouden worden opgesteld is direct aangegeven dat dit niet doenbaar was. Er was o.a. geen of onvoldoende informatie beschikbaar en de ratio achter de lijst en dus de DI's was niet duidelijk. In plaats daarvan zijn persoonsdossiers opgemaakt die als basis zouden kunnen dienen voor DI's als er informatie beschikbaar kwam en er is een algemene analyse gemaakt van de mogelijkheden en de modus operandi van het CSV. Na de moord, toen ook informatie wel beschikbaar werd gesteld, kon dankzij deze voorbereidingen snel een aantal DI's opgemaakt worden.	Deels	Wat de Onderzoeksraad betreft is het belangrijkste punt in desbetreffende passage dat er op 23 maart nog geen dreigingsinschattingen waren voor de familieleden en dat BB&C en RCCB Midden-Nederland die wel nodig vonden. Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat BB&C en RCCB Midden-Nederland hiertoe ook al eerder hadden verzocht. Op basis van de onderzoeksinformatie heeft de Onderzoeksraad niet kunnen vaststellen of dat via een formeel verzoek via de reguliere weg is gegaan. Er worden meerdere redenen genoemd voor het feit dat er nog geen dreigingsinschattingen opgesteld waren, waaronder capaciteitsgebrek. De tekst is hierop aangepast. De Onderzoeksraad heeft op basis van de onderzoeksinformatie niet kunnen vaststellen dat er al eerder persoonsdossiers zijn opgemaakt. Wel dat er eerder een analyse is gemaakt van het CSV, deze staat beschreven in paragraaf 3.1.7.
188	Politie	3.1.10	Na... was	De politie is niet geconsulteerd over de vraag of Reduan en zijn broer persoonsbeveiliging konden krijgen.	Nee	De zin over het verzoek tot persoonsbeveiliging waarop de inzagereactie ingaat, is geschrapt (zie toelichting bij inzagereactie 139).
189	Politie	3.2.6	Dezelfde...liquidatie	Graag 'en de link met een eerdere liquidatie' vervangen door 'en de link tussen dit type auto en eerdere liquidaties'. Anders lijkt het alsof deze specifieke auto gelinkt is aan een eerdere liquidatie, dat is niet het geval.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
190	Politie	3.3.7	De meldkamer....terug.	Een basisteam beschikt niet over een eigen meldkamer; de regionale meldkamer is de enige meldkamer binnen een eenheid en deze werkt voor alle basisteams. De functionaliteit waar hier naar wordt verwezen heet "de plot" van het basisteam. Vanuit de plot is een operationeel coördinator belast is met de afstemming van de operatie en aanspreekpunt voor de collega's in de operatie binnen het werkgebied van het team. Graag de tekst in deze regels en verderop in deze paragraaf aanpassen hierop. Zie ook de tijdlijn die is aangeleverd.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
191	Politie	3.3.7	De...ervoor	Als aanvulling opnemen dat de DKDB ook op de dag mondeling geïnformeerd is over de situatie door het basisteam Jordaan (zie <i>[onderzoeksinformatie]</i>)	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
192	Politie	4.1.2	Deze...betrokken	Graag 'De beperkte betrokkenheid van B&B' vervangen door 'De informatie over de al dan niet getroffen maatregelen is...'	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
193	Politie	4.2.4	Deze...B&B	De politie krijgt dit soort camerabeelden (bijv. van particulier, verkeersauto en scanauto) alleen tot haar beschikking als ze deze vordert (als hier aanleiding toe is). Dat is in deze situatie niet gebeurd.	Deels	Ter verduidelijking is de voetnoot aangevuld in paragraaf 3.2.6, waar deze zin eerder is opgenomen. Omdat deze informatie later wel gevorderd is, is dit op deze manier vermeld.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie /onderbouwing van de reactie	Overgenomen?	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
194	Politie	5.2		Ter aanvulling op de tekst op pagina 86: de wettelijke kaders kunnen een zekere beperking opleveren voor het vastleggen en delen van informatie in het kader van Bewaken&beveiligen. De Wet Politiegegevens, die het fundament is onder de informatiehuishouding, is in 2005 geschreven in een tijd dat van dreigingen zoals van het CSV Taghi nog geen sprake was en ook niet van de nieuwe hoofdtaak Bewaken&Beveiligen. De WPG uit 2005 hanteert onder andere de volgende principes : - politiegegevens worden slechts verwerkt voor welomschreven en gerechtvaardigde doelen en voor zover de verwerking van gegevens evenredig is aan het betreffende doel - er wordt meer bescherming tegen inbreuken op de privacy geboden naarmate de gegevensverwerking gericht is - de toegang tot politiegegevens wordt beperkt door middel van autorisaties - politiegegevens, die voor onderscheiden doelen worden verwerkt, kunnen onder voorwaarden met elkaar in verband worden gebracht en met elkaar worden gecombineerd. Deze principes die geënt zijn op strafrechtelijke handhaving en hulpverlening maken dat het verzamelen en combineren van informatie ten behoeve van Bewaken en Beveiligen niet vanzelfsprekend verloopt. Daarbij gaat het immers veel meer om het voorspellen en voorkomen van een gebeurtenis dan het achteraf bewijs leveren.	Ja	De tekst is aangepast in lijn met de inzagereactie.
195	Politie	5.3	Ten...dreiging	Deze zinnen lijken voor meerdere uitleg vatbaar. De bedoelde strekking is waarschijnlijk dat het adequaat verzamelen van bepaalde informatie nog niet betekent dat deze informatie ook herkend wordt als relevant vóór en betrokken wordt bij een dreigingsanalyse.	Ja	De paragraaf is aangepast om de strekking ervan te verduidelijken.
196	Politie	5.3	zachte' informatie	Aanvullen met nadere duiding van de term 'zacht' of een andere term gebruiken.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
197	Politie	5.5	De betrokken functionarissen vanuit het OM en de politie'	De betrokken functionarissen vanuit het OM en de politie' graag vervangen door 'Het OM en de politie hadden hierin een bijzondere ...'. Deze conclusie betreft de organisaties en niet enkel de betrokken functionarissen.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.
198	Politie	5.6	het voorstel	Het voorstel' waarover hier geschreven wordt is nooit een formeel voorstel geweest dat is ingebracht voor besluitvorming binnen het korps. Graag vervangen door een andere term beter of deze toelichting opnemen.	Ja	De tekst is aangepast conform de inzagereactie.